

Agenda Algemeen Bestuur

Datum 06-07-2026
Tijd 9:45 - 11:45
Locatie Abdij Middelburg
Voorzitter A. Smit
Toelichting Goes: Martin Wissekerke is afgemeld.
Terneuzen: Laszlo van de Voorde is afgemeld.

Bijlagen
Agendabundel

- 0 Vaststellen vergaderquorum**
De vergadering van het AB wordt niet geopend voordat blijkt de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is. Bij 14 deelnemers ligt het quorum op 8.
- 1 Opening vergadering**
- 2 Vaststellen agenda**
- 3 Vaststellen notulen, actie- en besluitenlijst AB**
- 3.A Notulen, actie- en besluitenlijst AB 8 december 2025**

Bijlagen:
251208 Concept notulen AB
251208 Actiepuntenlijst AB
251208 Besluitenlijst AB
- 3.B Notulen, actie- en besluitenlijst AB 28 januari 2026**

Bijlagen:
260128 Concept notulen AB
261208 Actiepuntenlijst AB
260128 Besluitenlijst AB
- 4 Ingekomen stukken en mondelinge mededelingen**
- 4.A Concept begroting en concept resultaatsbestemming**
De concept begroting en de concept resultaatsbestemming zijn rondgestuurd naar de deelnemers i.v.m. het ophalen van zienswijzen. De termijn is gestart op 28 mei en loopt nog t/m 19 oktober 2026. In verband met het zomerreces is de termijn verlengd.

- 5 Presentatie Ontwikkeling financieringssysteem door Arena Consulting en Buiten organisatieadvies**
Er wordt een toelichting gegeven op bijgevoegde presentatie over de financieringssysteem.

Bijlagen:

2026-06-16 Presentatie financiering RUD Zeeland

- 6 Ter kennisname: Brief stand van zaken inzake archieftaken**

Gevraagd om:

Kennis te nemen van de in de bijlagen opgenomen brief en het bijbehorende scenario kostensplitsing.

Nadat uw AB kennis heeft genomen van dit document, wordt het stuk verzonden aan de (griffies en secretariaten) van de deelnemers.

Bijlagen:

AB Nota Informatiebrief Archief

Informatiebrief aan Gemeenteraden en Provinciale Staten mandateren VTH-archieftaken

Bijlage Archief Scenario Kostensplitsing

- 7 Ter besluitvorming: Overdrachtsdocument**

Besluiten om:

Bijgevoegd Overdrachtsdocument vast te stellen

Nadat uw AB het overdrachtsdocument heeft vastgesteld, wordt het stuk verzonden aan de (griffies en secretariaten) van de deelnemers.

Bijlagen:

Besluit AB Overdrachtsdocument

Overdrachtsdocument Juni2026

- 8 Ter besluitvorming: Jaarstukken 2025**

Stemmen met gewone meerderheid.

Besluiten om:

* na kennisneming van bijgevoegde stukken; de jaarstukken 2025 vast te stellen.

Vaststelling betekent automatisch verlening van decharge aan het dagelijks bestuur van RUD Zeeland conform artikel 50 lid 5 van de vigerende Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland.

Bijlagen:

Voorstel AB jaarstukken 2025 t.b.v. 06 juli

Jaarstukken 2025 RUD Zeeland v23 (met verklaring) – *stukken verkrijgbaar op aanvraag*

RUD Zeeland - Aanbiedingsbrief jaarrekening 2025 – *stuk verkrijgbaar op aanvraag*

RUD Zeeland - Accountantsverslag 2025 - definitief – *stuk verkrijgbaar op aanvraag*

Begeleidend advies BC 2026 mei jaarstukken 2025 en begroting 2027 - definitief

Advies BC 2026 mei jaarstukken 2025 en begroting 2027 - definitief

9 Rondvraag

10 Sluiting

Notulen Algemeen Bestuur

Datum 08-12-2025
Tijd 9:30 - 11:30
Locatie Abdij Middelburg
Aanwezig A. Smit (vz), W. Jochems, (dir), A. van der Maas, D. van der Velde, J. Louws, S. Mackintosh, N. van der Hoest, G. Depauw, L. van de Voorde, A. Witkam, J. Veldhuizen, B. Van Assche, J. de Jonge, H. Moerland, W. Boonman, Concerncontroller RUD, Bestuurssecretaris RUD en ambtelijke ondersteuning provincie Zeeland.

1 **Opening**

De voorzitter heet de aanwezigen welkom en opent de vergadering.

2 **Ingekomen stukken en mededelingen**

Buiten de agenda om heeft de voorzitter de volgende mededelingen:

- Het Voortgangsbericht m.b.t. de Robuuste RUD wordt in januari ter informatie verzonden aan de raden en Staten.
- De directeur geeft een korte update over de stand van zaken van de aanstaande verhuizing. Inmiddels is er een sleuteloeverdracht geweest en is men gestart met de uitrol van de ICT. Op 5 januari is de eerste echte werkdag in het nieuwe kantoor. Voor de migratie en de ondersteunende taken is een fasering afgesproken. Voor nu ligt de focus op het technische deel van de organisatie inrichting en in de maanden erna wordt de rest gefaseerd uitgerold.
- Het dagdeel met de themasessie AB in februari volgend jaar wordt georganiseerd in het pand aan de Buitenruststraat in Middelburg.

3 **Vaststellen agenda**

Omdat de heer Van der Velde voortijdig de vergadering moet verlaten wordt er gestart met de besluitvormende agendapunten. Dit start bij agendapunt 10.

4 **Ter kennisname: Beoordeling tweede voortgangsrapportage in verband met het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst**

De heer De Jonge vraagt waarom er geen feedback is verzonden aan het ministerie. De directeur merkt op dat er in de meegezonden brief van het ministerie gemeld is dat als er geen feedback verzonden werd, men dit zag als een akkoord op de ingezonden rapportage. De heer Mackintosh geeft aan dat het belangrijk is dat dit positieve nieuws ook wordt gedeeld met de raden en Staten. De directeur zegt toe deze informatie aan de griffies te zenden.

5 **Ter kennisname: Verbeterplan interne beheersing en rechtmatigheid 2025**

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het Verbeterplan interne beheersing en rechtmatigheid 2025 - versie AB d.d. 29 oktober 2025.

6 **Ter kennisname: Gebruik naam Omgevingsdienst Zeeland (ODZ) per 1 januari 2025**

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het besluit van het Dagelijks Bestuur d.d. 10 november 2025 met betrekking tot het gebruik van de naam Omgevingsdienst Zeeland (ODZ) per 1 januari 2026. Dit houdt in dat per 1 januari 2026 de naam Omgevingsdienst Zeeland in communicatieve uitingen, naast de officiële naam van de gemeenschappelijke regeling RUD-Zeeland, zal worden gehanteerd. (Dit was ook besproken in de thema bijeenkomst van het AB van 25 augustus jl.).

De heer Mackintosh vraagt zich af waarom gekozen wordt voor het gebruik van twee namen en stelt dat dit onduidelijkheid in de hand werkt. De directeur legt uit dat het gebruik van de naam Omgevingsdienst Zeeland nodig is om een domeinnaam aan te kunnen vragen voor het inrichten van de ICT omgeving. Deze naam wordt nu nog niet in de “buitenwereld” gebruikt, maar wel in de administratieve omgeving. Dit om te voorkomen dat er over een aantal maanden wederom een herinrichting van de administratieve naamgeving nodig is en er daardoor onnodige kosten gemaakt worden.

De heer De Jonge wil graag benadrukken dat voor nu de focus moet blijven liggen op de kerntaak van de RUD; het toezichthoudend werk en de uitvoering daarvan. Hij stelt dat de naam Omgevingsdienst Zeeland ambitie ten toon stelt, maar daarbij ook verwachtingen schept.

De heer Van Assche licht toe dat de GR nog niet vastgesteld kon worden, doordat de gemeente Sluis de vernieuwde regeling niet heeft vastgesteld. Komende woensdag (10 december 2025) is er een informerende bijeenkomst met de gemeenteraad van Sluis. Na deze bijeenkomst wordt gekeken welke vervolgstappen in het proces er nodig zijn om de GR alsnog vast te stellen.

7 Ter kennisname: 2e voortgangsrapportage 2025

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van de 2e voortgangsrapportage 2025.

De heer De Jonge merkt op dat op pagina 19 staat dat het organisatieplan door het DB is vastgesteld. Hij geeft aan dit plan niet te kennen en vraagt of er relevante zaken in staan die van belang kunnen zijn voor het AB. De voorzitter geeft aan dat dit niet het geval is, omdat dit organisatieplan uitvoerend is. De heer De Jonge stelt dat het om bovengenoemde reden niet nodig is dit plan te delen met de AB leden.

8 Ter kennisname: Oprichting toekomstige raadsklankbordgroep

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het stuk Oprichting toekomstige raadsklankbordgroep.

De heer Van der Maas vindt het een prima idee om een raadsklankbordgroep op te richten, mits er ook vertegenwoordigers van de Staten zitting neemt in de klankbordgroep. De bestuurssecretaris geeft dat ook Statenleden worden gevraagd zitting te nemen in de klankbordgroep.

9 Ter kennisname: Bericht toezichtsregime door BZK op begroting 2026

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het bericht toezichtsregime door BZK op begroting 2026.

10 Ter besluitvorming: 2e begrotingswijziging 2025, incl. zienswijze en reactie RUD

De heer De Jonge geeft aan dat de **gemeente Veere** een negatieve zienswijze heeft ingediend en niet kan instemmen met het voorstel. De gemeenteraad meent constructief kritisch te zijn. Het uitgangspunt geld geven voor iets wat nog niet wordt uitgevoerd, vindt men lastig en wekt zorgen op. Daarom wordt er niet ingestemd met het voorstel. De gemeenteraad wil op korte termijn een gesprek met de directeur, wat inmiddels is gepland voor 27 januari 2026.

De heer Mackintosh stelt dat de **gemeente Kapelle** ook kritisch is, maar wel kan instemmen met het voorstel. Geld van de provincie dat vrijvalt als gevolg van de overheveling van bodemtaken, in het kader van de Warme overdacht bodem, blijft onderdeel van de RUD begroting. Maar het is onduidelijk wat ermee gedaan wordt. De RUD gaat uitgaven doen die niet geaccordeerd zijn en het AB weet niet waar dit geld aan besteed gaat worden. Graag zien zij inzichtelijk gemaakt waar dit geld aan wordt uitgegeven.

De concerncontroller legt uit dat de Provincie de keuze heeft gemaakt om de vrijvallende middelen in te zetten voor andere doeleinden en deze middelen worden ingezet voor het wegwerken van achterstanden bij het kadaster. Dit betreft puur de inzet van vrijvallende middelen over 2025 en in 2026 is de bijdrage van de provincie met vrijval als gevolg van de warme overdracht verlaagd. In de 2e voortgangs-rapportage 2025 is dit ook in de toelichting meegenomen.

De heer Van Assche meldt dat de **gemeente Sluis** ook een negatieve zienswijze heeft ingediend. Daarom zijn de jaarplannen nog niet vastgesteld, wel rekenen zij gewoon af. Hij wil graag weten met welke stemverhouding dit stuk vastgesteld moet worden. De directeur geeft aan dat dit met 2/3 meerderheid is.

De heer Van de Voorde geeft aan dat ook de **gemeente Terneuzen** niet kan instemmen met het voorstel.

De 2e begrotingswijziging 2025 wordt met een 2/3 meerderheid van de stemmen vastgesteld. Tegengestemd hebben de gemeenten Sluis, Terneuzen en Veere.

11 Ter besluitvorming: Controleprotocol en normenkader 2025

Het Algemeen Bestuur stelt het controleprotocol RUD Zeeland 2025, zoals dat in de bijlage is opgenomen, vast.

Het Algemeen Bestuur stelt het normenkader 2025 rechtmatigheid, zoals dat in deze nota is opgenomen, vast.

12 Ter besluitvorming: Overdracht VTH archieftaken deelnemers RUD Zeeland

De heer Van Assche bedankt de mensen die dit stuk hebben gemaakt. Hij begrijpt waarom het voorstel om later de beslissing te nemen er is. Omdat er aan de deelnemers een zienswijze is gevraagd zou hij graag zien dat er een terugkoppeling wordt opgesteld naar de raden en Staten over dit onderwerp. Hij zou ook graag zien dat er gecommuniceerd wordt hoe er wordt omgegaan met het proces, als blijkt dat een deel van de deelnemers wel een overdracht zou willen en een ander deel van de deelnemers niet.

De heer Boonman wil weten of het proces de komende tijd blijft lopen en of de werkgroep verder kan. De directeur geeft aan dat de werkgroep verder kan en dat de nieuwe wetgeving in het voorstel wordt meegenomen.

Het Algemeen Bestuur stemt ermee in om het te nemen besluit over het mandateren van de archieftaken aan de RUD Zeeland uit te stellen.

Het Algemeen Bestuur stemt in met het voorstel het besluit en de onderliggende stukken in 2026 verder uit te werken, zodat het voorgenomen besluit (inwerkingtreding per 1 januari 2027) geaccordeerd kan worden.

13 Ter besluitvorming: Richtinggevende uitspraken met betrekking tot het traject van de herijking van de financieringssystematiek

De heer De Jonge merkt op dat hij de tekst bij beslispoint c graag aangepast zou zien. De tekst is nu te absoluut geformuleerd en daarmee wordt vooruitgelopen op de conclusie. Hij ziet de tekst graag aangepast naar:

“c. Wij streven ernaar dat er met ingang van de begroting 2028 een herijkte financieringssysteem wordt ingevoerd”;

Mevrouw Moerland geeft aan dat de consequenties nog niet te overzien zijn en dat zaken daarom goed opgeschreven moeten worden. Dit voorstel hoeft niet naar de raad, maar raadsleden moeten wel goed meegenomen worden in het proces.

De concerncontroller merkt op dat het iets anders ligt. Wat je in de systematiek afsprekt moet je vastleggen in de Bijdrageverordening, daarna kan er een zienswijzeprocedure worden gelopen.

De heer Depauw zou graag zien dat er met het oog op de verkiezingen een overdrachtsdocument wordt gemaakt waarin ook dit onderwerp is meegenomen en waarbij duidelijk is aangegeven welke richting opgegaan wordt. Daarnaast is ook een overzicht gewenst van welke besluitvormende stukken nog 'lopend' zijn ten tijde van de wisseling van het bestuur.

Mevrouw Moerland ziet de RUD graag bij de gemeenteraden langs gaan om deze te informeren. De directeur stelt voor in het nieuwe pand in Middelburg een bijeenkomst te organiseren waarbij bestuursleden geïnformeerd worden over de stand van zaken van de RUD.

Het Algemeen Bestuur stemt in met de uitwerkingsrichting zoals opgenomen in de bijgevoegde presentatie, zodat deze uitwerkingsrichting kan dienen als uitgangspunt voor de vervolgstappen in het traject om te komen tot een herijkte financieringssystematiek.

Het Algemeen Bestuur stemt ermee in dat de huidige financierings- en begrotingssystematiek gehanteerd wordt tot en met het begrotingsjaar 2027.

Het Algemeen Bestuur stemt in met het streven om met ingang van de begroting 2028 een herijkte financieringssystematiek in te voeren.

Het Algemeen Bestuur stemt ermee in 2026 te gebruiken voor de verdere inhoudelijke en bestuurlijke voorbereiding en in 2027 de nieuwe systematiek op onderdelen te testen.

Het Algemeen Bestuur stemt ermee in dit besluit en de totstandkoming ervan goed vast te leggen in een overdrachtsdocument voor de in 2026 nieuw aan te treden bestuursleden van de RUD/OD Zeeland.

14 Verslag incl. actielijst en besluitenlijst van het algemeen bestuur van 8 september 2025

De notulen, actie- en besluitenlijst van de vergadering van het Algemeen Bestuur van 8 september 2025 worden ongewijzigd vastgesteld.

15 Rondvraag

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

16 Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering.

19 maart 2026 14:36

Actiepuntenlijst Algemeen Bestuur 8 december 2025

Agendapunt		Verantwoordelijken	Deadline	Status
12 Ter besluitvorming: Overdracht VTH archieftaken deelnemers RUD Zeeland				
886.	Verder uitwerken van het besluit Overdracht VTH archief taken zodat het voorgenomen besluit (inwerkingtreding per 1 januari 2027) geaccordeerd kan worden.	● [REDACTED]	30-09-2026	■ Openstaand
	<i>Toelichting actiepunt</i> Het voorstel met de onderliggende stukken in 2026 verder uit te werken, zodat het voorgenomen besluit (inwerkingtreding per 1 januari 2027) geaccordeerd kan worden.			
13 Ter besluitvorming: Richtinggevende uitspraken met betrekking tot het traject van de herijking van de financieringssystematiek				
887.	Traject van de herijking van de financieringssystematiek meenemen in overdrachtsdocument voor na verkiezingen	● [REDACTED]	01-06-2026	■ Openstaand
	<i>Toelichting actiepunt</i> Duidelijk aangegeven welke richting opgegaan wordt m.b.t. tot diverse onderwerpen, waaronder de financieringssystematiek. Daarnaast is ook een overzicht gewenst van welke besluitvormende stukken nog 'lopend' zijn ten tijde van de wisseling van het bestuur.			

Besluitenlijst Algemeen Bestuur

Datum 08-12-2025
Tijd 9:30 - 11:30
Locatie Abdij Middelburg
Voorzitter A. Smit

- 1 Opening**
- 2 Ingekomen stukken en mededelingen**
- 3 Vaststellen agenda**
In verband met het voortijdig verlaten van de vergadering van de heer Van der Velde wordt er gestart met de besluitvormende agendapunten (starten bij 10).
- 4 Ter kennisname: Beoordeling tweede voortgangsrapportage in verband met het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst:**
Het AB neemt kennis van de beoordeling van de tweede voortgangsrapportage in verband met het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst.
- 5 Ter kennisname: Verbeterplan interne beheersing en rechtmatigheid 2025**
Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het Verbeterplan interne beheersing en rechtmatigheid 2025 - versie AB d.d. 29 oktober 2025.
- 6 Ter kennisname: Gebruik naam Omgevingsdienst Zeeland (ODZ) per 1 januari 2025**
Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het besluit van het Dagelijks Bestuur d.d. 10 november 2025 met betrekking tot het gebruik van de naam Omgevingsdienst Zeeland (ODZ) per 1 januari 2026. Dit houdt in dat per 1 januari 2026 de naam Omgevingsdienst Zeeland in communicatieve uitingen, naast de officiële naam van de gemeenschappelijke regeling RUD-Zeeland, zal worden gehanteerd. (Dit was ook besproken in de thema bijeenkomst van het AB van 25 augustus jl.).
- 7 Ter kennisname: 2e voortgangsrapportage 2025**
Het Algemeen Bestuur neemt kennis van de 2e voortgangsrapportage 2025.
- 8 Ter kennisname: Oprichting toekomstige raadsklankbordgroep**
Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het stuk Oprichting toekomstige raadsklankbordgroep.
- 9 Ter kennisname: Bericht toezichtsregime door BZK op begroting 2026**
Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het bericht toezichtsregime door BZK op begroting 2026.

- 10 Ter besluitvorming: 2e begrotingswijziging 2025, incl. zienswijze en reactie RUD**
De 2e begrotingswijziging 2025 wordt met een 2/3 meerderheid van de stemmen vastgesteld. Tegengestemd hebben de gemeenten Sluis, Terneuzen en Veere.
- 11 Ter besluitvorming: Controleprotocol en normenkader 2025**
Het Algemeen Bestuur stelt het controleprotocol RUD Zeeland 2025, zoals dat in de bijlage is opgenomen, vast.
Het Algemeen Bestuur stelt het normenkader 2025 rechtmatigheid, zoals dat in deze nota is opgenomen, vast.
- 12 Ter besluitvorming: Overdracht VTH archieftaken deelnemers RUD Zeeland**
Het Algemeen Bestuur stemt in om het te nemen besluit over het mandateren van de archieftaken aan de RUD Zeeland uit te stellen.
Het Algemeen Bestuur stemt in met het voorstel het besluit en de onderliggende stukken in 2026 verder uit te werken, zodat het voorgenomen besluit (inwerkingtreding per 1 januari 2027) geaccordeerd kan worden.
- 13 Ter besluitvorming: Richtinggevende uitspraken met betrekking tot het traject van de herijking van de financieringssystematiek**
Het Algemeen Bestuur stemt in met de uitwerkingsrichting zoals opgenomen in de bijgevoegde presentatie, zodat deze uitwerkingsrichting kan dienen als uitgangspunt voor de vervolgstappen in het traject om te komen tot een herijkte financieringssystematiek.
Het Algemeen Bestuur stemt ermee in dat de huidige financierings- en begrotingssystematiek gehanteerd wordt tot en met het begrotingsjaar 2027.
Het Algemeen Bestuur stemt in met het streven om met ingang van de begroting 2028 een herijkte financieringssystematiek in te voeren.
Het Algemeen Bestuur stemt ermee in 2026 te gebruiken voor de verdere inhoudelijke en bestuurlijke voorbereiding en in 2027 de nieuwe systematiek op onderdelen te testen.
Het Algemeen Bestuur stemt ermee in dit besluit en de totstandkoming ervan goed vast te leggen in een overdrachtsdocument voor de in 2026 nieuw aan te treden bestuursleden van de RUD/OD Zeeland.
- 14 Verslag incl. actielijst en besluitenlijst van het algemeen bestuur van 8 september 2025**
De notulen, actie- en besluitenlijst van de vergadering van het Algemeen Bestuur van 8 september 2025 worden ongewijzigd vastgesteld.
- 15 Rondvraag**
- 16 Sluiting**

Notulen Algemeen Bestuur

Datum	28-01-2026
Tijd	14:00 - 15:00
Locatie	Abdij Middelburg Kamer van de Proost
Aanwezig	A. Smit (vz) W. Jochems (dir) A. van der Maas, J. Veldhuizen, D. van der Velde, N. van der Hoest, W. Boonman, B. van Assche, J. de Jonge, A. Witkam, bestuurssecretaris en notuliste. Enkele toehoorders op de openbare tribune.
Afwezig	G. Depauw, H. Moerland, J. Louws (digitaal aanwezig), L. van de Voorde, S. Mackintosh

1 Opening

De voorzitter heet de aanwezigen welkom en opent de vergadering.

Voorafgaand aan de vergadering heeft de voorzitter enkele medelingen.

Zij constateert dat, ondanks het feit dat de vergadering ruim van tevoren was gepland, een dag voor aanvang 4 afmeldingen zijn ontvangen. Gelukkig zijn er wel voldoende aanwezigen om de vergadering doorgang te laten vinden.

Ook staat zij erbij stil dat dit het laatste AB van de heer Van der Velde is.

2 Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3 Huisvesting GGD/RUD/VRZ

De voorzitter start met een korte inleiding over het Voorstel huisvesting GGD/VRZ/RUD, wat nu ter tafel ligt. Er wordt om een principe-uitspraak gevraagd en bij punt 4 staan de gevolgen bij zowel een positieve uitkomst als een negatieve uitkomst genoemd.

De heer Van der Maas, gemeente Noord Beveland, vraagt hoe het gekomen is dat dit onderwerp wederom ter tafel is gekomen. De stukken zijn tijdig ontvangen, zijn doorgenomen en de voortgang is duidelijk. Maar wat er mist, is wat er gebeurd is tussen de bespreking eerder en het stuk dat nu besproken wordt.

De voorzitter licht toe dat na de besluitvorming in het AB van de RUD in maart, zoals opgenomen in het besluit, nog voor de zomer is geweest met de voorzitters van GGD en VRZ. Daar is gesproken over het opstellen van een intentieverklaring. Vervolgens hebben GGD en VRZ na de zomer aangegeven dat voor eventuele inhuizing van de RUD er kosten gemaakt moeten worden en dat zij behoefte hebben aan een principe-uitspraak aangaande inhuizing en kosten om tot een intentieverklaring te kunnen komen.

Eerder werd (impliciet) uitgegaan van modulaire bouw (horizontale aanbouw). Het ontwerp is echter zodanig dat de constructie rekening moet houden met een extra verdieping om inhuizing RUD mogelijk te maken.

Op basis hiervan is besloten een kostenverkenning uit te voeren. De GGD/VRZ hadden aangegeven in december 2025 duidelijkheid te willen over de eventuele deelname van de RUD met het oog op de planning en besluitvorming voor nieuwbouw. Daarop had de RUD al aangegeven dat december niet haalbaar was, maar is in het Dagelijks Bestuur besloten een extra vergadering te beleggen om dit onderwerp te agenderen in januari. De bijbehorende stukken liggen thans voor.

De heer Van der Maas, Gemeente Noord Beveland, geeft aan het een gemiste kans te vinden als er in een later stadium niet wordt aangesloten. Gezien de beperkte omvang van Zeeland en het feit dat het om drie organisaties gaat, acht hij gezamenlijke huisvesting een positieve ontwikkeling. Hij wijst erop dat het gebouw in Middelburg voor de RUD is gehuurd voor een periode van vijf jaar, met een optie tot verlenging met nog eens vijf jaar. Na deze termijn bestaat onzekerheid over de huisvesting. Een investering van circa € 400.000 zou daarentegen een investering voor de lange termijn zijn.

Als bijkomend voordeel noemt hij de mogelijkheid tot intensievere samenwerking, waaronder uitwisseling

van personeel.

Hij geeft aan ervan overtuigd te zijn dat gezamenlijke huisvesting met twee andere organisaties de positie van de RUD op de lange termijn versterkt en kan zich daarom niet vinden in de principe uitspraak van het DB.

De heer De Jonge, gemeente Veere, geeft aan dat op 27 januari 2026 in Veere een bijeenkomst voor de gemeenteraad heeft plaatsgevonden, waarbij ook de directeur van de RUD aanwezig was. Daarbij is aangegeven dat er behoefte blijft aan een duidelijke stip op de horizon. Er bestaat een goed beeld van hoe de huidige situatie is ontstaan, maar het is onzeker of deze situatie op langere termijn houdbaar blijft. Als mogelijke richting noemt hij onder meer verdere samenwerking met andere gemeenschappelijke regelingen en de ontwikkeling van een eigen robuuste organisatie. Gezamenlijke huisvesting past binnen deze ambitie. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat de organisatie op dit moment andere prioriteiten heeft. Het definitief sluiten van de deur naar gezamenlijke huisvesting wordt als onwenselijk beschouwd. De gemeente Veere pleit ervoor om deze mogelijkheid open te houden en op termijn toe te werken naar één gezamenlijke, robuuste organisatie.

De voorzitter vraagt hoe dit standpunt zich verhoudt tot de benodigde investering. De heer De Jonge merkt op dat het om een substantieel bedrag gaat en dat hij duidelijkheid wenst over wie deze kosten draagt. Hij geeft aan dat het, vanuit politiek-bestuurlijk perspectief, logischer zou zijn wanneer de bouwheer deze investering doet. Voor de organisatie zelf is het dragen van deze kosten complexer, terwijl dit voor de bouwheer eenvoudiger ligt. Daarbij wordt opgemerkt dat de betrokken partijen op de lange termijn in feite gezamenlijk bijdragen.

De heer Van der Velde, Provincie Zeeland, merkt op dat de vraag aan de orde is of hier sprake is van een ontwikkelbudget. De genoemde bedragen betreffen volgens hem niet uitsluitend kosten om aangehaakt te blijven. Indien de mogelijkheid tot gezamenlijke huisvesting daadwerkelijk opgehouden moet worden, zijn verdere stappen noodzakelijk, waarbij de kosten naar verwachting hoger zullen uitvallen dan de € 400.000 uit de verkenning die voorligt. De volledige financiële consequenties zijn op dit moment nog onvoldoende in beeld. Daarnaast geeft hij aan dat de organisatie pas vier weken gevestigd is in het pand aan de Buitenruststraat. De Provincie heeft de afgelopen periode veel geïnvesteerd in deze verhuizing. Met het oog op aankomende wet- en regelgeving is de toekomstige wijze van huisvesting bovendien onzeker. Hij stelt dat het zetten van stappen richting een invulling voor over vijf jaar nu te vroeg is. Wel acht hij het verstandig om het gesprek voort te zetten en de mogelijkheid van gezamenlijke huisvesting open te houden. Een besluit over de concrete invulling van de huisvesting over vijf jaar is op dit moment te vroeg.

De heer Van der Hoest, gemeente Reimerswaal, sluit aan bij het betoog van de heer Van der Velde. Hij geeft aan dat de gemeente Reimerswaal toegevoegde waarde ziet in een gezamenlijke toekomst en het daarom onwenselijk vindt om deze mogelijkheid op voorhand uit te sluiten. Hij ondersteunt het standpunt dat nu geen definitief besluit wordt genomen. Wel verzoekt hij om vooraf inzicht te krijgen in de extra kosten die nodig zijn om voor de RUD later aansluiten mogelijk te maken. Het treffen van aanvullende funderingsmaatregelen (zoals extra palen) hoeft daarbij niet automatisch te betekenen dat het gebouw ook daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

De voorzitter geeft aan dat de GGD/VRZ willen starten met bouwen en inhuizen van de RUD leidt tot extra kosten, met name voor fundering en ontwikkelkosten. Zij licht toe dat er ook een andere keuze had kunnen worden gemaakt, namelijk direct bouwen met het oog op toekomstig inhuizen door andere gemeenschappelijke regelingen of uitbreiding. Deze keuze is echter niet gemaakt. Er is ingezet op inhuizen, met als doel hierover op korte termijn duidelijkheid te verkrijgen. Daarom dient nu een besluit te worden genomen over de inzet van circa € 400.000, zonder rekening te houden met eventuele meerkosten van bouwen. Wat zich over vier à vijf jaar voordoet, is op dit moment niet te voorzien. Voor de organisaties is het echter van belang om nu duidelijkheid te hebben door het maken van een expliciete keuze.

De heer De Jonge, gemeente Veere, geeft aan niet te pleiten voor verhuizing, maar uitsluitend voor het openhouden van de mogelijkheid om op een later moment alsnog aan te sluiten.

De heer Witkam, gemeente Borsele, geeft aan dat het ene tot het andere leidt en dat fysieke huisvesting geen voorwaarde is voor samenwerking. Samenwerking is ook mogelijk wanneer partijen op verschillende locaties zijn gevestigd. Daarbij is rust voor medewerkers van belang. De focus dient nu te liggen op het robuust maken van de organisatie op meerdere fronten, en niet op huisvesting. De organisatie is nog maar net verhuisd; het gesprek over alternatieve huisvesting wordt volgens hem te vroeg gevoerd.

De heer Van der Maas, gemeente Noord-Beveland, merkt op dat deze kans zich mogelijk slechts één keer voordoet. Hoewel samenwerking zonder gezamenlijke huisvesting mogelijk is, werkt samenwerken op een gezamenlijke locatie prettiger. Indien samenwerking onder bepaalde voorwaarden mogelijk zou zijn, staat hij daar positief tegenover. Tegelijkertijd geeft hij aan dat realisatie hiervan nog enige tijd zal vergen.

De heer Boonman, gemeente Vlissingen, geeft aan dat de optie voor gezamenlijke huisvesting niet volledig moet worden uitgesloten. Op dit moment is er sprake van een alles-of-niets-benadering, waarbij de afweging voor optie 3 nu onvoldoende onderbouwd kan worden. Hij onderschrijft dat het robuust maken van de organisatie prioriteit heeft en dat hier niet aan wordt getornd. Tegelijkertijd wil men de mogelijkheid openhouden om over circa vijf jaar opnieuw een afweging te maken. Op dit moment kan die afweging nog niet goed worden gemaakt. De gemeente kan daarom niet instemmen met de voorgelegde principe-uitspraak.

De heer Witkam, gemeente Borssele, vult aan dat het openhouden van deze optie investeringen vereist. Volgens de heer Van der Hoest, gemeente Reimerswaal, moeten kosten voor een eventueel onderzoek gedragen worden. De voorzitter vraagt daarop wie deze kosten zal betalen en of hiervoor opnieuw besluitvorming in de gemeenteraden nodig is om de benodigde middelen beschikbaar te stellen. De heer Van der Velde geeft aan dat het beschikbare budget uitsluitend bedoeld is voor een onderzoek en niet voor een latere aansluitingsmogelijkheid. Daarnaast bestaat er onduidelijkheid over de toekomstige ontwikkeling van de organisaties, wat eveneens geldt voor de eigen organisatie. Hij wijst erop dat reeds een aanzienlijke investering is gedaan in ondersteuning en vraagt zich af of de GGD/VRZ in de toekomst dezelfde dienstverlening kan blijven bieden.

De heer Van der Maas, gemeente Noord-Beveland, benadrukt nogmaals dat deze onduidelijkheden voor alle partijen gelden en verzoekt de voorzitter opnieuw het gesprek aan te gaan. Er ligt geen onderliggend stuk ten grondslag waaruit blijkt waarvoor de middelen nodig zijn, ook is er geen verslag van het gesprek waaruit deze kosten zijn voortgekomen. Op basis hiervan kan geen besluit worden genomen. Hij stelt voor om met de GGD/VRZ in gesprek te gaan om te verkennen wat nodig is om alsnog aan te sluiten.

Mevrouw Smit als vertegenwoordiger van de gemeente Schouwen-Duiveland geeft aan dat niet kan worden vooruitgekeken en dat onduidelijk is of in de toekomst meer of minder ruimte nodig zal zijn, voor RUD of de andere GR-en. De RUD is de afgelopen paar jaar flink gegroeid. Of als voorbeeld: wellicht ontstaat er over tien jaar een shared service center voor meerdere GR'en of gemeenten. Er is gevraagd naar het verkennen van volledig inhuizen en de GGD/VRZ verwachtten in december een reactie. Wel ziet zij mogelijkheden voor het delen van ruimtes in elkaars gebouwen en het intensiveren van de samenwerking. Zij geeft nogmaals aan dat het openhouden van de deur geld kost en dat het vertraging oplevert voor de bouwplannen van de GGD/VRZ. Nieuwe huisvesting van de GGD is een dossier wat al zeker 8 jaar loopt. Ze voegt hieraan toe dat we in deze dynamische tijd niet weten wat er in de toekomst gaat gebeuren. Wendbaarheid is van belang en huren is dan een goede optie. Over 5 a 10 jaar kan de wereld er weer heel anders uitzien. Na een vraag of het college van Schouwen-Duiveland tegen nieuwbouw is, antwoordt mevrouw Smit dat zij niet tegen nieuwbouw is, maar dat het bestuurlijk lastig is tot nieuwbouw te komen, zie het traject GGD. Natuurlijk kunnen wij samen, maar dat kan ook door te huren en/of delen van elkaars gebouwen gezamenlijk te benutten. En uiteraard zijn ook wij voor samenwerken.

De heer Louws, gemeente Middelburg (via teams aangesloten), wil zijn standpunt delen. Hij meldt de mening zoals door de Provincie, Schouwen Duiveland en Borsele genoemd te delen. Een investering doen voor huisvesting die eventueel over 5 jaar niet meer past, is zonde. Wij kunnen ons beter richten op de robuustheid van de organisatie. Als er over 3 jaar eventueel een andere keuze gemaakt wordt moeten we nog in kunnen stappen, zonder dat we daar nu investeringen voor moeten doen.

De heer Van Assche, gemeente Sluis, volgt in principe het Dagelijks Bestuur in stabiliteit voor het personeel. Je kunt samenwerken als je op verschillende locaties werkt. In het overleg van het Algemeen Bestuur van de GGD/VRZ zou de nadruk op bouwheerschap moeten liggen. Het is niet handig onze raden om geld te vragen voor een gebouw voor eventueel over 5 jaar. Willen zij dat wij aangehaakt blijven en later kunnen instappen staan zij er vrij in om dit zelf te bekostigen. Die keuze moeten wij als RUD niet maken. Dat moet kenbaar gemaakt worden bij het Algemeen Bestuur van de GGD/VRZ.

Mevrouw Veldhuis, gemeente Goes, sluit zich aan bij de mening van de gemeente Middelburg, Borsele, de Provincie en Schouwen Duiveland. Ook wij willen verder, maar zijn nu met een andere vraag bezig. Wat het kost om de deur open te houden is niet de vraag hier. Zijn de kosten het waard om de deur open te houden? We missen het gelopen proces van de GGD/VRZ, hoeveel tijd hebben we nog? De organisatie is al lang bezig met een ander gebouw. De stelligheid bij de tweede optie in het voorstel is te groot. Het kan niet zo zijn dat het geen onderwerp van gesprek meer kan zijn. Kan het besluit anders worden geformuleerd? Als de GGD/VRZ de optie open wil houden, zijn wij daar niet op tegen. Als na 4 jaar blijkt dat het kan is het mooi, maar nu is het niet de vraag.

De voorzitter geeft aan dat de GGD en VRZ ook aan het ontwikkelen zijn. Wij moeten ons focussen op robuust worden en over enkele jaren evalueren.

De heer Witkam, gemeente Borssele, vult nog aan dat er altijd gebouwen leeg staan en dat samen naar huisvesting zoeken voordelen kan opleveren.

De directeur merkt op dat het probleem in de besluitvorming opgelost kan worden als we optie E van het voorstel schrappen. De directeur geeft aan dat samenwerking vanzelfsprekend is. Wij zoeken elkaar nu ook al op voor operationele samenwerking.

De voorzitter stelt dat daarom voor om punt E van de besluitvorming laten schrappen. Zodat huisvesting een optie blijft in de samenwerking.

De heer Van der Velde, Provincie Zeeland, geeft aan niet tegen investering te zijn, maar dan moet ook alles bekend worden; wat de kosten gaan zijn, wat de onzekerheden zijn zodat er weloverwogen een besluit genomen kan worden. Er zijn een hoop onzekerheden en het kan ook zo zijn dat de GGD/VRZ zelf ruimte laten. Dat zouden we kunnen toejuichen.

De heer Boonman, gemeente Vlissingen, refereert aan de brief van de gemeente Tholen en onderschrijft dat het gevoel van de gemeente Vlissingen gelijkwaardig is.

De heer De Jonge, gemeente Veere, geeft nog mee verrast te zijn door de tijdsdruk. Zijn collega bestuurders in Veere en lid van de andere AB's herkennen die tijdsdruk niet.

De heer Van Assche, gemeente Sluis, is er principieel niet voor om naar de raden te gaan voor extra geld. Al zijn er gesprekken, het gaat nu om een principe uitspraak. Het is niet gewenst dat directeur RUD of medewerkers nu in plaats van focus op robuustheid tijd steken in werkgroepen over huisvesting of onderzoek. Of het zin heeft om nog aanvullende stukken op te vragen is de vraag. Voor de gemeente Sluis niet, want wij gaan niet meer investeren. Dit kunnen we in een nette brief verwoorden naar de GGD/VRZ.

De voorzitter hoort wat iedereen zegt: we gaan niet investeren en niet naar de raden om extra geld te vragen. Wel willen wij graag de optie open houden om op termijn in te huizen. Dit wordt zo teruggekoppeld naar de GGD/VRZ. Daarmee wordt het besluit aangepast:

Besluit

1. Kennis te nemen van de notitie 'Huisvesting RUD samen met GGD en VRZ in Goes-West, een nadere verkenning'. In deze notitie worden de uitgangspunten voor gezamenlijke huisvesting en financiële consequenties t.a.v. de RUD bij het gaan inwonen bij nieuwbouw van GGD en VRZ in Goes-West op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt;
2. Kennis te nemen van de principe-uitspraak van het Dagelijks Bestuur d.d. 10 december 2025. Deze houdt in dat binnen RUD Zeeland prioriteit gegeven wordt aan:
 - a. het robuust worden;
 - b. de basis op orde krijgen (met behulp van ondersteuning in de PIOFAC-taken door de Provincie Zeeland);
 - c. het creëren van rust en stabiliteit;
 - d. het niet aangaan van de, naar mening van het DB, omvangrijke financiële verplichting die gemoeid is met het gezamenlijk inwonen bij de GGD en VRZ;
 - e. de samenwerking met de GGD en VRZ blijven opzoeken om verbinding te houden en waar mogelijk te intensiveren met uitzondering van het onderwerp huisvesting;
 - f. in de bestuursoverdracht opnemen dat het vraagstuk huisvesting na drie jaar geëvalueerd zal worden (mede i.v.m. de looptijd van de huurovereenkomst).
3. De principe-uitspraak te doen dat binnen RUD Zeeland prioriteit gegeven wordt aan:
 - a. het robuust worden;
 - b. de basis op orde krijgen (met behulp van ondersteuning in de PIOFAC-taken door de Provincie Zeeland);
 - c. het creëren van rust en stabiliteit.
4. De omvangrijke financiële verplichting zoals opgenomen in de notitie 'Huisvesting RUD samen met GGD en VRZ in Goes-West' niet aan te gaan.
5. Het DB te verzoeken om het gesprek aan te gaan met DB VRZ en GGD om naast de inhoudelijke samenwerking een optie voor gezamenlijke huisvesting in de toekomst open te houden.
6. In de bestuursoverdracht op te nemen dat het vraagstuk huisvesting na drie jaar geëvalueerd zal worden (mede i.v.m. de looptijd van de huurovereenkomst).

4 Rondvraag

De heer van der Hoest vraagt aandacht voor het feit dat een ander AB-lid niet mag mandateren. Bij andere GR-en is dat anders. De heer van der Hoest wil dit graag een keer geagendeerd hebben. De heer Van Assche, gemeente Sluis, meldt dat het college van de gemeente Sluis geen akkoord heeft gegeven aan het nogmaals voorleggen aan de gemeenteraad toestemming te verlenen de gewijzigde GR vast te laten stellen. Het raadspresidium van Sluis heeft aangegeven dit onderwerp over de verkiezingen te tillen.

5 Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering.

18 februari 2026 14:30

Actiepuntenlijst Algemeen Bestuur 8 december 2025

Agendapunt		Verantwoordelijken	Deadline	Status
12 Ter besluitvorming: Overdracht VTH archieftaken deelnemers RUD Zeeland				
886.	Verder uitwerken van het besluit Overdracht VTH archief taken zodat het voorgenomen besluit (inwerkingtreding per 1 januari 2027) geaccordeerd kan worden.	● [REDACTED]	30-09-2026	■ Openstaand
	<i>Toelichting actiepunt</i> Het voorstel met de onderliggende stukken in 2026 verder uit te werken, zodat het voorgenomen besluit (inwerkingtreding per 1 januari 2027) geaccordeerd kan worden.			
13 Ter besluitvorming: Richtinggevende uitspraken met betrekking tot het traject van de herijking van de financieringssystematiek				
887.	Traject van de herijking van de financieringssystematiek meenemen in overdrachtsdocument voor na verkiezingen	● [REDACTED]	01-06-2026	■ Openstaand
	<i>Toelichting actiepunt</i> Duidelijk aangegeven welke richting opgegaan wordt m.b.t. tot diverse onderwerpen, waaronder de financieringssystematiek. Daarnaast is ook een overzicht gewenst van welke besluitvormende stukken nog 'lopend' zijn ten tijde van de wisseling van het bestuur.			

Besluitenlijst Algemeen Bestuur

Datum 28-01-2026
Tijd 14:00 - 15:00
Locatie Abdij Middelburg
Voorzitter A. Smit

1 Opening

2 Vaststelling agenda

De agenda voor het AB van 28 januari 2026 wordt ongewijzigd vastgesteld.

3 Huisvesting GGD/RUD/VRZ

Besluit

1. Kennis te nemen van de notitie 'Huisvesting RUD samen met GGD en VRZ in Goes-West, een nadere verkenning'. In deze notitie worden de uitgangspunten voor gezamenlijke huisvesting en financiële consequenties t.a.v. de RUD bij het gaan inwonen bij nieuwbouw van GGD en VRZ in Goes-West op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt;

2. Kennis te nemen van de principe-uitspraak van het Dagelijks Bestuur d.d. 10 december 2025. Deze houdt in dat binnen RUD Zeeland prioriteit gegeven wordt aan:

- a. het robuust worden;
- b. de basis op orde krijgen (met behulp van ondersteuning in de PIOFAC-taken door de Provincie Zeeland);
- c. het creëren van rust en stabiliteit;
- d. het niet aangaan van de, naar mening van het DB, omvangrijke financiële verplichting die gemoeid is met het gezamenlijk inwonen bij de GGD en VRZ;
- e. de samenwerking met de GGD en VRZ blijven opzoeken om verbinding te houden en waar mogelijk te intensiveren met uitzondering van het onderwerp huisvesting;
- f. in de bestuursoverdracht opnemen dat het vraagstuk huisvesting na drie jaar geëvalueerd zal worden (mede i.v.m. de looptijd van de huurovereenkomst).

3. De principe-uitspraak te doen dat binnen RUD Zeeland prioriteit gegeven wordt aan:

- a. het robuust worden;
- b. de basis op orde krijgen (met behulp van ondersteuning in de PIOFAC-taken door de Provincie Zeeland);
- c. het creëren van rust en stabiliteit.

4. De omvangrijke financiële verplichting zoals opgenomen in de notitie 'Huisvesting RUD samen met GGD en VRZ in Goes-West' niet aan te gaan.

5. Het DB te verzoeken om het gesprek aan te gaan met DB VRZ en GGD om naast de inhoudelijke samenwerking een optie voor gezamenlijke huisvesting in de toekomst open te houden.

6. In de bestuursoverdracht op te nemen dat het vraagstuk huisvesting na drie jaar geëvalueerd zal worden (mede i.v.m. de looptijd van de huurovereenkomst).

4 Rondvraag

5 Sluiting

RESULTATEN HERIJKing SYSTEMATIEK EN ACTUALISATIE KENTALLEN

Financieringssysteematiek RUD Zeeland

Deelnemersoverleg, 25 juni 2026

Algemeen Bestuur, 6 juli 2026

Arena Consulting en Buiten organisatieadvies, in samenwerking met de interne Werkgroep financieringssysteematiek

Wat bespreken we vandaag?

1

De vraag Waarom voldoet de huidige systematiek niet meer?

huidige systematiek · knelpunten · landelijke ontwikkeling

2

De oplossing Hoe ziet de nieuwe systematiek eruit?

doelen · essentie · begroten–bijsturen–afrekenen · oud vs. nieuw

3

De uitwerking Welke stappen zijn gezet en hoe ziet het er concreet uit?

twee sporen · herijking systematiek · actualisatie kentallen & frequenties, actualisatie verdeelsleutels

4

De impact Wat betekent het voor de deelnemersbijdrage?

deelnemersbijdrage · oorzaak herverdeeffecten · planning vervolg

Informerend, niet besluitvormend — deze bijeenkomst dient om het beeld te delen en eerste reacties op te halen.

DEEL 1

De vraag

Waarom voldoet de huidige systematiek niet meer?

Wat is een financieringssysteem?

In de kern: een set spelregels over hoe je de benodigde middelen **bepaalt, verdeelt en afrekent**.

Kostenopbouw

Hoe hoog zijn de totale verwachte kosten voor de uitvoering van taken, projecten en bedrijfsvoering?

Kostenverdeling

Hoe worden die verwachte kosten verdeeld over de deelnemers (provincie en gemeenten) in de begroting?

Afrekening

Hoe worden de kosten uiteindelijk in rekening gebracht bij de deelnemers?

De huidige systematiek

De basis van de huidige financiering stamt uit 2016. De begroting wordt opgebouwd via een prijs x aantal producten (P×Q)-methodiek:

- **Per deelnemer** — verwachte aantallen producten × kental (P×Q) per locatie
- **Maatwerk** — extra wensen per deelnemer via de ‘strippenkaart’
- **Collectieve kosten** — verdeeld via een vaste verdeelsleutel
- **Afrekenen** — op werkelijk bestede uren en werkelijk gemaakte kosten

De onderliggende kentallen, frequenties en normen zijn sinds 2019 niet meer geactualiseerd

Waarom een nieuwe systematiek?

Knelpunten in de huidige werkwijze

- **Individuele sturing domineert** — de nadruk ligt op afzonderlijke deelnemers in plaats van op het collectief
- **Grote verschillen begroting–afrekening** — weinig stabiliteit; resultaten lopen jaarlijks sterk uiteen
- **Administratief complex** — veel kentallen en detailberekeningen maken het bewerkelijk en moeilijk uit te leggen

Externe ontwikkeling — Landelijke versterking VTH-stelsel (IBP VTH)

- Robuuste omgevingsdiensten met voldoende en stabiele financiering
- Een landelijk voorkeursmodel voor de financiering van omgevingsdiensten
- Meer landelijke vergelijkbaarheid tussen diensten

Het Rijk kan het model niet verplichten; veel omgevingsdiensten hebben delen van het model ingevoerd of zijn dat van plan. VNG, IPO en ODNL proberen ondertussen tot uniforme standaarden te komen voor de bouwstenen onderliggend aan het model, zoals een uniforme producten en dienstencatalogus.

DEEL 2

De oplossing

Hoe ziet de nieuwe systematiek eruit?

De doelen van de herijking

De nieuwe systematiek is uitgewerkt rond vier doelen. Ze geven richting aan alle keuzes die daarna volgen.

- **Collectief belang voorop** — nadruk op het gezamenlijke belang van de dienst in plaats van op individuele sturing
- **Stabiele financiering** — minder verrassingen voor de RUD én de deelnemers; voorspelbare bijdragen
- **Eenvoudiger & begrijpelijker** — administratief eenvoudig voor de RUD en ook voor deelnemers goed te volgen
- **Doelen gekoppeld aan middelen** — transparante koppeling tussen regionale ambities en de inzet

Opbouw systematiek

De nieuwe systematiek sluit aan bij het landelijk voorkeursmodel en bouwt voor op wat goed werkt.

Wat blijft

Behoud van het onderscheid in de financiering van taken:

- Genormeerde milieutaken
 - locatiegebonden
 - niet-locatiegebonden
 - collectieve taken
- Maatwerk — niet-genormeerde taken per deelnemer
- Bedrijfsvoering

Wat is nieuw

Aangevuld met het landelijk voorkeursmodel:

- Meerjarige afspraken op basis van regionaal beleid (U&H-strategie)
- Actuele kostenopbouw (geactualiseerde kentallen en frequenties)
- Afrekening op begrotingsbasis — met uitzondering van maatwerk

Hoe werkt de nieuwe systematiek?

De spelregels gelden voor de hele cyclus — van begroten, via bijsturen, tot afrekenen.

Kern van de verandering: meer voorspelbaarheid door af te rekenen op begrotingsbasis, in plaats van op steeds wisselende werkelijke uren.

Van oud naar nieuw

	Huidige systematiek	Nieuwe systematiek
Sturing	Individuele deelnemer staat centraal	Collectief en regionaal belang voorop • Binnen budget risicogericht programmeren • Onderliggend inzicht in realisatiecijfers blijft mogelijk
Begroten	P×Q per product, theoretische tarieven per product	Locatieprijzen per type locatie, één uurtarief
Afrekenen	Op werkelijk bestede uren — sterk wisselend	Op begrotingsbasis — voorspelbaar (m.u.v. maatwerk)
Beleving	Ondoorzichtelijk, schommelende bijdragen	Eenvoudig en stabiel

DEEL 3

De uitwerking

Welke stappen zijn gezet en hoe ziet de uitwerking er concreet uit?

De herijking in drie sporen

Het traject is opgeknipt in drie sporen zodat de effecten apart zichtbaar worden: eerst de nieuwe systematiek, dan de geactualiseerde cijfers. De derde stap: het actualiseren van het beleid valt buiten de scope van dit traject.

SPOOR 1

Aanpassing van de systematiek

De begroting 2026 is herverdeeld volgens de nieuwe indeling: nieuwe locatietypen, vereenvoudigd uurtarief en aangepaste opbouw — nog mét de oude kentallen.

SPOOR 2

Actualisatie systematiek

De kentallen (P) en frequenties (Q) zijn geactualiseerd. Actualisatie op basis van een vergelijking met 11 andere diensten en realisatiecijfers van RUD Zeeland.

SPOOR 3

Actualiseren beleid (U&H-strategie)

Actuele regionale doelen en ambities koppelen aan de middelen.

De grootste veranderingen

Vergunningverlening uitgebreid

Vooroverleg structureel opgenomen en aparte actualisatietoetsen; kentallen geharmoniseerd.

Toezicht & controles fors hoger

Periodieke, aspect- en hercontroles op realistischer, hogere uren ingeschat. Ketentoezicht opgenomen.

Handhaving zwaarder ingeschat

Lasten onder dwangsom en toepassing strafrecht stijgen op basis van praktijkcijfers en intensiever toezicht.

Klachten & meldingen realistischer

Begroot op basis van tijdregistraties 2023–2025.

Inzet voor (aandachts) bedrijven verhoogd

Zodat de uitvoering aansluit bij de doelen van de Robuuste RUD.

De stelpost voor de Robuuste RUD vervalt

Inzet voor o.a. versterking toezicht en handhaving, programma's en projecten, ketentoezicht is verwerkt met actualisatie.

Verdeelsleutels niet locatiegebonden taken realistischer

De verdeelsleutels voor asbest, bodem, energie en de Woo aangepast op realisatiecijfers.

Spoor 2: verdeelsleutel collectieve taken

Collectieve taken dienen het gezamenlijke belang en zijn niet aan één deelnemer toe te rekenen.

WAS

Verdeling op basis van de taakomvang uit
2022

WORDT

Evenredig: provincie 50% — gemeenten
samen 50%

Waarom evenredig?

- De kosten staan los van de omvang van het ingebrachte takenpakket; anders zou elke deelnemer dit zelf moeten organiseren.
- Een bijdrage van 50% voor de provincie past bij de samenstelling van deze taken: de taken ondersteunen provinciale regie, uniformiteit, kwaliteitsborging, kennisontwikkeling en interbestuurlijke samenwerking en dienen daarmee een bovenlokaal publiek belang.

DEEL 4

Impact en vervolg

- Wat is de financiële impact van de herijking?
- Welke vervolgstappen worden voorgesteld?

Herverdeeleffecten

Spoor 1 — beperkt

Herverdeeleffecten door herijking van de systematiek zijn voor deelnemers beperkt - **variërend van + 4% tot - 2%** - en ontstaan door de vereenvoudiging van de systematiek: andere opbouw van de begroting, minder locatietypen, 'strippenkaart'-producten in de locatieprijs en één uurtarief.

Spoor 2 — groter

Het herverdeeleffect van de actualisatie heeft vooral impact op de provincie en de basistaakgemeenten. De provincie gaat minder betalen, de basistaakgemeenten meer. Verklaringen:

1. **Middelen voor Robuuste RUD zijn verwerkt in de locatieprijzen:** de middelen voor de Robuuste RUD hebben geen betrekking op aanvullende plustaken (natuur), terwijl deze middelen in de huidige verdeelsleutel wel over deze taken worden omgeslagen. Hierdoor daalt de bijdrage van de provincie.
2. **Verouderde verdeelsleutel:** sinds de Omgevingswet (2024) is het basistakenpakket uitgebreid en zijn locaties overgedragen aan de RUD, maar de verdeelsleutel voor de robuuste RUD en collectieve taken waren daar niet op aangepast. Met de actualisatie gaat de bijdrage van de gemeenten die alleen de basistaken hebben ingebracht daardoor omhoog.
3. **Evenredige verdeling collectieve taken:** evenredige verdeling leidt dit tot een hogere bijdrage van de gemeenten die relatief weinig taken bij de RUD hebben belegd.

Nb. Vlissingen (basistaakgemeente) nam in het verleden maatwerk af om controles op een hoger niveau uit te voeren. Met de actualisatie van kentallen en frequenties is dit niet meer nodig. Daardoor is de impact voor Vlissingen anders.

De deelnemersbijdrage in beeld

Uitgangspunt: begroting 2026 (bedragen × € 1.000).

Op het totaal van de begroting van RUD Zeeland is de uitkomst budgetneutraal.

Deelnemersbijdrage	Borsele	Goes	Hulst	Kapelle	Middel- burg	Noord- Beveland	Reimers- waal	Schouwen- Duiveland	Sluis	Terneuzen	Tholen	Veere	Vlissingen	Provincie	Totaal
Programmakosten															
Locatiegebonden	€ 496	€ 505	€ 506	€ 211	€ 253	€ 213	€ 389	€ 654	€ 724	€ 918	€ 416	€ 301	€ 255	€ 978	€ 6.822
Niet-locatiegebonden	€ 92	€ 155	€ 96	€ 51	€ 145	€ 38	€ 93	€ 136	€ 113	€ 230	€ 100	€ 76	€ 145	€ 57	€ 1.528
Collectieve taken	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80	€ 1.043	€ 2.085
Maatwerk	€ 78	€ 69	€ 55	€ 41	€ 29	€ 67	€ 69	€ 60	€ 59	€ 69	€ 46	€ 29	€ 49	€ 1.988	€ 2.708
Subtotaal	€ 747	€ 809	€ 738	€ 383	€ 507	€ 399	€ 632	€ 930	€ 977	€ 1.298	€ 643	€ 487	€ 530	€ 4.066	€ 13.144
Bedrijfsvoering															
Organisatiekosten	€ 500	€ 541	€ 494	€ 256	€ 339	€ 267	€ 423	€ 622	€ 654	€ 869	€ 430	€ 326	€ 354	€ 2.721	€ 8.795
Onvoorzien	€ 20	€ 21	€ 19	€ 10	€ 13	€ 10	€ 17	€ 24	€ 26	€ 34	€ 17	€ 13	€ 14	€ 107	€ 345
Strategisch werven	€ 30	€ 33	€ 30	€ 16	€ 21	€ 16	€ 26	€ 38	€ 40	€ 53	€ 26	€ 20	€ 22	€ 165	€ 534
Totaal	€ 1.296	€ 1.404	€ 1.281	€ 665	€ 880	€ 692	€ 1.097	€ 1.614	€ 1.695	€ 2.254	€ 1.116	€ 845	€ 919	€ 7.059	€ 22.818
Huidige bijdrage (Begroting 2026)	€ 1.313	€ 1.374	€ 1.288	€ 641	€ 723	€ 671	€ 1.136	€ 1.595	€ 1.615	€ 2.222	€ 947	€ 673	€ 995	€ 7.621	€ 22.815
Vershil in €	€ -17	€ 30	€ -8	€ 23	€ 157	€ 21	€ -39	€ 19	€ 80	€ 32	€ 169	€ 173	€ -76	€ -562	€ 3
Vershil in %	-1%	2%	-1%	4%	22%	3%	-3%	1%	5%	1%	18%	26%	-8%	-7%	0%

Van informeren naar besluiten — de planning

Deze presentatie staat aan het begin van het besluitvormingsproces. De vervolgstappen, op hoofdlijnen per periode:

Onderwerp: Stand van zaken mandatering VTH-archieftaken RUD Zeeland

Middelburg, 13 mei 2026
Opsteller: B&D-secretaris

Aan het AB van RUD Zeeland,

1. **Gevraagd besluit:**

- Kennisnemen van de in de bijlagen opgenomen brief en het bijbehorende scenario kostensplitsing;
- De werkgroep onder dankzegging informeren dat de brief aan de raden en staten van de deelnemers gezonden kan worden.

2. **Effect van het besluit**

Het doel van deze notitie ziet op het nader informeren van bestuursleden; zowel in- als extern.

3. **Argumenten of Overwegingen**

Uw Algemeen Bestuur (AB) heeft over het mandateren van archieftaken aan de RUD op 8 december 2025 een besluit genomen inhoudende dat:

- a. Het besluit over het mandateren van de archieftaken aan de RUD Zeeland wordt uitgesteld;
- b. Het voorstel om het besluit en de onderliggende stukken in 2026 verder uit te werken, zodat het voorgenomen besluit (inwerkingtreding per 1 januari 2027) geaccordeerd kan worden.

Daarbij heeft het AB expliciet verzocht om een informatiebrief voor raden en staten over het reeds gelopen traject in dit dossier. Bijgevoegde brief ziet op dit verzoek van het AB en schetst het gevraagde beeld van het reeds gelopen proces, de ontvangen zienswijzen en de voorgenomen vervolgstappen die de komende tijd nog gezet moeten worden.

4. **Uitvoering en communicatie**

Na kennisneming door het DB (27 mei 2026) worden de brief en het scenario kostensplitsing ter kennisname aan het AB aangeboden.

5. **Risico's, kosten, baten en dekking (restant budget)**

Het betreft het verzenden van een brief met informatie; hieraan zijn geen risico's, kosten, baten en dekking verbonden.

Informatiebrief aan Gemeenteraden en Provinciale Staten

Betreft: Stand van zaken mandatering VTH-archieftaken RUD Zeeland

Geachte raadsleden en statenleden,

Met deze brief informeren wij u, namens de kleine werkgroep VTH-archief (bestaande uit Provincie Zeeland, de gemeenten Borsele en Vlissingen en het Zeeuws Archief), over de actuele stand van zaken rondom de mogelijke mandatering van de archieftaken voor de VTH-dossiers aan de RUD Zeeland. Het Algemeen Bestuur (AB) heeft hierover op 8 december 2025 een besluit genomen. In deze brief wordt ook ingegaan op het reeds gelopen proces, de ontvangen zienswijzen en de voorgenomen vervolgstappen.

1. Terugkoppeling van het gelopen proces

Sinds 2020 is op diverse momenten vastgesteld dat de archivering van de VTH-dossiers binnen Zeeland structureel aandacht vraagt. Het inspectierapport van het Zeeuws Archief (2020) concludeerde dat noch de deelnemers, noch de RUD, de archivering van VTH-dossiers duurzaam en volledig op orde hadden. Ook is sindsdien duidelijk dat de deelnemende overheden hun wettelijke zorgplicht voor deze archieven niet konden waarmaken zonder aanvullende structurele voorzieningen.

Om tot een oplossing te komen, is vanaf 2023 samengewerkt in zowel een brede als een kleine werkgroep met vertegenwoordigers van alle deelnemers en het Zeeuws Archief. Begin 2025 heeft dit geleid tot een gedragen advies om de VTH-archieftaken te mandateren aan de RUD Zeeland, waarbij het Zeeuws e-Depot wordt aangewezen als archiefbewaarplaats en het Zeeuws Archief als archivaris.

Op 14 april 2025 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met het uitvoeren van een zienswijzeprocedure. De stukken zijn voorgelegd aan alle deelnemers, met het verzoek deze ter zienswijze voor te leggen aan raden en staten en uiterlijk juli 2025 met een reactie te komen. Dit proces heeft langer geduurd dan voorzien. De laatste zienswijzen zijn in oktober 2025 ontvangen. Daarna is door de kleine werkgroep een uitgebreide notitie opgesteld aan de RUD met beantwoording van alle zienswijzen.

Op 10 november 2025 heeft het Dagelijks Bestuur deze notitie toegevoegd aan de stukken en voorgesteld het besluit over mandatering uit te stellen. Het AB heeft dit voorstel op 8 december 2025 overgenomen.

Het AB heeft besloten:

- A. Het besluit over het mandateren van de archieftaken uit te stellen.
- B. Het voorstel en de onderliggende stukken in 2026 verder uit te werken, zodat besluitvorming medio 2026 kan plaatsvinden en een beoogde ingangsdatum van 1 januari 2027 haalbaar blijft.

2. Hoe is/wordt omgegaan met de zienswijzen van de deelnemers?

Uitslag van het zienswijzetraject voor het mandateren van de VTH-archieftaken was als volgt:

- 9 positieve zienswijzen (Borsele, Goes, Kapelle, Middelburg, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Tholen, Vlissingen)
- 5 zienswijzen met kanttekeningen (Hulst, Provincie Zeeland, Sluis, Terneuzen, Veere)

De kanttekeningen die door verschillende deelnemers zijn ingebracht, hadden vooral betrekking op de onderstaande thema's. Deze zijn in de notitie van de werkgroep uitgewerkt en meegestuurd naar het AB van 8 december 2025 en worden in deze brief nogmaals uiteengezet. De belangrijkste kanttekeningen zijn:

- *Positie en verantwoordelijkheden (zorgdragerschap en PIOFAC)*

Deelnemers vroegen waarom archiefbeheer niet onder de bestaande PIOFAC-afspraken valt. In de notitie is toegelicht dat colleges zelf zorgdrager zijn voor VTH-archieven en dat deze verantwoordelijkheid niet eerder is gemandateerd en ook geen onderdeel vormde van de PIOFAC-afspraken. Integratie in PIOFAC zou eenzelfde financiële impact hebben, daarnaast juridisch en bestuurlijk onwenselijk zijn vanwege verschillen tussen gemeentelijke en provinciale archiefverantwoordelijkheden.

- *Formatiebehoefte (3 fte)*

Verscheidende deelnemers vroegen onderbouwing voor de benodigde 3 fte. De werkgroep heeft verduidelijkt dat sinds 2014 geen structurele archieftaken zijn uitgevoerd (vernietiging, kwaliteitscontrole, overbrenging). Daarnaast moet een achterstand van circa 175.000 dossiers worden ingehaald. Er is gebruikgemaakt van referentiegegevens van de Omgevingsdienst Midden-Holland om de formatie te onderbouwen.

- *Financiële gevolgen*

Enkele deelnemers vroegen waarom geen begrotingswijziging was bijgevoegd. Het DB heeft aangegeven dat de zienswijzeprocedure primair ging over richting en mandatering; een financiële uitwerking is te vinden in de bijlage.

Deze uitwerking geeft de financiële impact van de keuzes mandateren of het per deelnemer zelf organiseren van het archiefbeheer weer. Het gebruikte model is een indicatieve businesscase orde van grootte. De uitwerking geeft weer dat het mandateren van de archieftaken schaalvoordeel oplevert. Grootste verschil hierin zijn de personeelskosten en (daarmee automatisch) de interne overheadkosten die gemaakt moeten worden. De personeelskosten zijn groter doordat elke deelnemer zelf het wiel moet uitvinden, periodiek moet overleggen met zowel de RUD als het Zeeuws Archief en intern het besluitvormings-traject moet doorlopen. *Bij het scenario 'individueel' zijn de kosten voor niet Zeeuws Archief partners hoger doordat zij zelf een e-Depotvoorziening moeten inrichten en toezicht moeten houden op de archieven.* Omdat hierin verschillende keuzes mogelijk zijn, zijn deze kosten niet meegenomen. Voor de partners die wel zijn aangesloten bij het Zeeuws Archief is dit reeds onderdeel van de dienstverlening.

- *Verschillen in urenbelasting voor deelnemers*

De Provincie vroeg om vergelijking tussen huidige en toekomstige inzet. De werkgroep heeft dit met de businesscase uitgewerkt maar concludeerde daarnaast dat een exacte vergelijking niet mogelijk is: deelnemers hebben de archieftaken in de huidige situatie feitelijk niet uitgevoerd. Het blijft dus een inschatting

- *Zorgen over uitvoeringskracht van de RUD*

Enkele deelnemers plaatsten vraagtekens bij continuïteit en capaciteit van de RUD. De werkgroep heeft toegelicht dat centralisatie juist zorgt voor kwaliteitsverbetering, uniformiteit en structurele borging.

3. Verdere processtappen die de werkgroep in 2026 zal zetten

Het AB heeft de werkgroep opdracht gegeven om in 2026 het voorstel verder te verfijnen en af te stemmen, zodat besluitvorming zorgvuldig kan plaatsvinden. De komende maanden worden de volgende stappen gezet:

- *Ambtelijke gesprekken*

In de afgelopen periode zijn wij ambtelijk in gesprek gegaan met de deelnemers die een zienswijze met kanttekeningen hebben ingediend. Tijdens deze gesprekken zijn resterende vragen toegelicht en beantwoord. Deze overleggen zijn positief ontvangen:

- er was duidelijk begrip voor de noodzaak van een duurzame oplossing voor de VTH-archieftaken;
- deelnemers gaven aan ambtelijk positief tegenover het voorstel te staan, mits de verdere uitwerking in 2026 helder en zorgvuldig wordt vormgegeven;
- de gesprekken hebben waardevolle inzichten opgeleverd die zijn meegenomen in de vervolgitwerking.

- *Actualisatie op basis van de nieuwe Archiefwet (inwerkingtreding 1 januari 2027)*

De nieuwe Archiefwet introduceert gewijzigde rollen, terminologie en verplichtingen. Het voorstel moet juridisch volledig in overeenstemming worden gebracht met deze nieuwe kaders.

- *Uitwerken van formele documenten*

In 2026 worden verder uitgewerkt:

- addendum op de DVO's;
- aanpassing van de mandaatregelingen;

Het streven is om het aangepaste voorstel voor te leggen aan het Dagelijks Bestuur op 17 augustus, waarna besluitvorming plaatsvindt in het Algemeen Bestuur van 7 september. De beoogde ingangsdatum blijft 1 januari 2027.

4. Hoe wordt omgegaan met een situatie waarin sommige deelnemers wel en andere niet willen overdragen?

Het AB heeft de werkgroep expliciet gevraagd dit punt toe te lichten. VTH-archieftaken zijn direct verbonden aan het VTH-werkpakket waarvoor de RUD in mandaat werkt. Een situatie waarin slechts enkele deelnemers archieftaken mandateren en anderen niet, leidt tot:

- verschillende werkwijzen en kwaliteitsniveaus;
- verschillen in risico's op het gebied van aansprakelijkheid en informatiebeheer;
- technische en organisatorische complicaties (meerdere archiefbewaarplaatsen, verschillende archivaris-rollen, verschillende selectielijsten);
- verlies van uniformiteit in het VTH-proces.

De werkgroep ziet de volgende opties:

A. Collectieve mandatering (voorkeursoptie)

In lijn met het solidariteitsprincipe binnen de GR, waarbij het gezamenlijk belang zwaarder weegt dan individuele belangen, is de voorkeursroute daarom collectieve mandatering conform dit voorstel. Deelnemers die besluiten te mandateren sluiten aan op de centrale voorziening. Vanuit de RUD wordt na vastlegging van de afspraken met de deelnemers centraal uitvoering gegeven aan vernietiging, overbrenging, metadatering, conversie en beschikbaarstelling.

B. Deelnemers die (nog) niet willen mandateren doen dit niet, de rest wel

Deelnemers die willen mandateren regelen dit, de deelnemers die (nog) niet aansluiten behouden de volledige archieftaak voor hun eigen VTH-archief. Dit betekent o.a.:

- extra belasting bij de eigen informatiebeheerders, zelf vernietigen, ordenen, converteren en verzamelen;
- zelf voldoen aan Archiefwet en Woo;
- zelf investeren in systemen, capaciteit en kwaliteitsborging;
- zelf werkafspraken maken met de RUD.

Tot slot

Met het uitstel van het besluit creëert het AB de mogelijkheid om het voorstel zorgvuldig af te ronden, aan te passen aan de nieuwe Archiefwet en in goed overleg met alle deelnemers tot een breed gedragen oplossing te komen. De werkgroep bedankt u voor uw eerdere betrokkenheid en houdt u via uw colleges op de hoogte van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,
Werkgroep VTH-archief RUD Zeeland

Bijlage: Scenario Kostensplitsing

[illegible]

Onderwerp: Overdrachtsdocument RUD Zeeland

Middelburg, 6 juli 2026

Opsteller: B&D-secretaris

Aan het AB van RUD Zeeland,

Gevraagd besluit:

- Bijgevoegd Overdrachtsdocument vaststellen;
- Bijgevoegd Overdrachtsdocument verzenden aan bestuurssecretariaten en griffies van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling RUD Zeeland.

Effect van het besluit

Het doel van het opstellen van dit overdrachtsdocument ziet op het informeren van (nieuwe) bestuursleden. Het is een korte kennismaking op hoofdlijnen met RUD Zeeland.

Argumenten of Overwegingen

Het overdrachtsdocument is tot stand gekomen middels een consultatieronde in het Deelnemersoverleg en een themasessie van het AB op 11 mei jl. De verzamelde input is verwerkt in het bijgevoegde document. Hierbij is het van belang te melden dat de input vanuit de deelnemers met name zag op de eerste hoofdstukken en de input vanuit het AB op de laatste (punten die de komende bestuursperiode wellicht bijzondere aandacht zullen vergen).

Het doel is het document, na vaststelling door het DB en AB, actief te delen met de secretariaten en griffies van de deelnemers. Met het oog op de in oprichting zijnde klankbordgroep voor raden en staten, wordt hierbij gedacht aan het actief informeren van een bredere (doel-)groep dan alleen de 'eigen' AB/DB-leden.

Uitvoering en communicatie

Na vaststelling door het AB wordt het document aan de secretariaten en griffies van de deelnemers verzonden. Wellicht is het plaatsen van het document op de website van de RUD daarnaast ook een optie.

Binnen de organisatie is het verzoek gekomen dit document ook ter beschikking te stellen aan nieuwe medewerkers, zodat zij relatief eenvoudig kunnen kennismaken met een vrij complexe organisatie.

Risico's, kosten, baten en dekking (restant budget)

Het betreft het kennis nemen en (digitaal) verzenden van een informatief document. Hieraan zijn geen risico's, kosten, baten en dekking verbonden.

BESTUURLIJK OVERDRACHTSDOCUMENT

REGIONALE
UITVOERINGSDIENST
ZEELAND

Algemeen Bestuur mei 2026

Inhoud

Bijlage gebruikte afkortingen	3
1. Voorwoord	4
2. Context en Leeswijzer	5
2.1. Proces	5
2.2. Leeswijzer	5
3. De Regionale Uitvoeringsdienst	6
3.1. Ontstaansgeschiedenis	6
3.2. Overdracht BRZO / Seveso taken	6
3.3. Om de leefomgeving	6
3.4. Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel	7
3.5. Robuustheidscriteria	7
4. RUD Zeeland – Extern	9
4.1. Juridische basis	9
Omgevingswet	9
4.2. Bestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen het stelsel	9
Opdrachtgever en eigenaar	9
Dienstverleningsovereenkomst / Jaarplan	10
4.3. Basis- en plustaken	10
5. RUD Zeeland – Intern	11
5.1. Verlengd lokaal bestuur	11
5.2. Het Algemeen Bestuur (AB) en het Dagelijks Bestuur (DB)	11
Algemeen Bestuur	11
Het Dagelijks Bestuur	12
5.3. Adviescommissies en bestuurscommissies	13
Deelnemersoverleg	13
Begeleidingscommissie	13
Samenstellingscommissie	13
BOOR	14
AOOR	14
5.4. Inrichting van de organisatie	14
Organisatiestructuur	14
5.5. Financiële structuur	14
Rol van de raad in de Planning & Control cyclus	15
6. Bestuur(speriode) 2022-2026 in vogelvlucht en blik vooruit	16
6.1. Terugblik	16
Landelijke ontwikkelingen	16

Zeeuwse initiatieven.....	16
Robuust & toekomstbestendig	16
6.2. Huidige situatie	17
6.3. Uitvoeringsprogramma 2026	17
1. Regionaal beleid direct vertaald in regionale uitvoering via 'Big-8'	17
2. Intensieve samenwerking tussen partijen	18
3. Andere financieringssystematiek.....	18
7. Van belang zijnde onderwerpen in de nieuwe bestuursperiode	20
7.1. Robuuste RUD	20
7.2. Samenwerkingsverbanden	20
VRZ en GGD	20
Overige Omgevingsdiensten en ketenpartners	21
7.3. Communicatie	21
Nieuwe naam en logo	21
Klankbordgroep raden en staten	21
Archiefvraagstuk	22
7.4. Onderwerpen die de komende bestuursperiode ter tafel kunnen komen	22
8. Bijlagen.....	26

Bijlage gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
BI	Business Intelligence
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
BOOR	Bestuurlijk Overleg Omgevingsrecht
Bor	Besluit Omgevingsrecht
DB	Dagelijks Bestuur
DCMR	DCMR Milieudienst Rijnmond
Fte	Fulltime equivalent
GGD Zeeland	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland
GS	Gedeputeerde Staten
GR	Gemeenschappelijke Regeling
IBP VTH	Interbestuurlijk Programma versterking van het VTH-stelsel
Ministerie I en W	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
KPI	Kritische Prestatie Indicator
OD	Omgevingsdienst
OM	Openbaar Ministerie
Ow	Omgevingswet
MBA	Milieubelastende activiteit
MJP	Meerjarenprogramma
Mor	Regeling omgevingsrecht
P&C-cyclus	Planning & Control cyclus
PIOFACH	Personeel, Informatie, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting
PFAS	Per- en polyfluoralkylstoffen
PxQ	Price x Quantity
PS	Provinciale Staten
RUD Zeeland	Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland
Seveso-inrichtingen	Seveso-inrichtingen en inrichtingen tot het exploiteren van een IPPC-installatie/industriële activiteiten, als bedoeld in categorie 4 van Bijlage 1 van de richtlijn industriële emissies (waarvoor Provincie Zeeland het bevoegde gezag is)
SPUK	Specifieke Uitkering; een bedrag dat overheidsorganisaties van het Rijk ontvangen om een bepaalde taak uit te voeren
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VRZ	Veiligheidsregio Zeeland
WBU	Werkelijk bestede uren
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen

1. Voorwoord

In april 2026 loopt de huidige bestuursperiode ten einde. Het zittende dagelijks bestuur (hierna: DB) kijkt in dit document terug op een intensieve bestuursperiode en blikst vooruit op de komende periode. Gemeenten en provincies staan in het milieudomein de komende jaren voor een aantal grote maatschappelijke uitdagingen. Naast de landelijke vraagstukken zoals energietransitie en verduurzaming, is er een aantal thema's die extra aandacht vragen. Denk aan het minimaliseren van de zeer zorgwekkende stoffen (ZZS, waaronder PFAS), waterkwaliteit, het Schone Lucht Akkoord, secundaire bouwstoffen (staalslakken, bodemas), gezondheid, industrie en omwonenden en toezicht op woningbouw. En dat zijn nog maar enkele voorbeelden uit de omgeving waarin de RUD acteert.

Ten aanzien van de interne thema's verdient met name de reeds in gang gezette wijziging van de financieringssysteem per begrotingsjaar 2028, de volle aandacht. Daarnaast zijn van groot belang het op niveau houden en wellicht uitbreiden van het takenpakket van de omgevingsdienst, het meer themagewijs en risicogericht werken en het verbeteren van de informatie-uitwisseling met belanghebbenden en de informatiepositie van de dienst zelf. Tevens dient de branchegerichte kennis verder ontwikkeld te worden en is het van groot belang dat het personeelsbestand in een uitdagende arbeidsmarkt op peil blijft. Tenslotte is ook de komende bestuursperiode blijvend aandacht nodig voor de samenwerking over bestaande gemeente- en provinciegrenzen heen.

Als aanvulling op hetgeen hiervoor wordt genoemd komen verderop in dit document nog een aantal adviezen/onderwerpen aan bod die de komende bestuursperiode van belang kunnen zijn.

Rest ons de bestuurders van de komende zittingsperiode veel wijsheid toe te wensen bij de voorliggende ambities in deze voor de Zeeuwse burgers zo belangrijke portefeuille. Wij hebben dit de afgelopen jaren met veel trots gedaan.

Namens het bestuur van RUD Zeeland,

Ankie Smit,
Voorzitter

2. Context en Leeswijzer

2.1. Proces

De genoemde onderwerpen die in dit document aan bod komen zijn besproken in een themabijeenkomst van het AB. Op basis hiervan is het finale bestuurlijke overdrachtsdocument vastgesteld door het bestuur.

2.2. Leeswijzer

Het bestuursoverdrachtsdocument geeft per hoofdstuk of onderwerp een korte terugblik op de afgelopen periode, een beschrijving van de huidige situatie en blikkt vooruit met een aantal concrete speerpunten/adviezen en/of aandachtspunten voor het volgende bestuur.

Hoofdstuk 3 geeft een uitgebreide toelichting op (de totstandkoming van) de regionale uitvoeringsdiensten in Nederland. Aansluitend wordt in hoofdstuk 4 ingezoomd op RUD Zeeland. Hoofdstuk 5 biedt een verduidelijking over de gemeenschappelijke regeling en de belangrijkste gremia. In hoofdstuk 6 wordt de afgelopen bestuursperiode beschreven. Tot slot komen in hoofdstuk 7 een aantal adviezen/onderwerpen aan bod die de komende bestuursperiode van belang kunnen zijn.

3. De Regionale Uitvoeringsdienst

In dit hoofdstuk wordt kort toegelicht hoe de omgevingsdiensten in Nederland tot stand zijn gekomen.

3.1. Ontstaansgeschiedenis

De aanleiding voor het oprichten van omgevingsdiensten was een tweetal immense calamiteiten die de veiligheid van de leefomgeving in Nederland ernstig raakten; te weten de vuurwerkramp in Enschede (2000) en de brand in het Hemeltje in Volendam (1 januari 2001). Later kwam daar ook nog de grote brand bij welke woedde bij Chemie-Pack in Moerdijk (2011). Vooral de eerste twee calamiteiten hebben de nodige indruk gemaakt omdat er toen veel levens verloren zijn gegaan en nog veel meer mensen ernstig gewond zijn geraakt. De ramp bij Moerdijk had meer van doen met ernstige verontreiniging van het milieu, de bodem en het oppervlaktewater.

Als gevolg van debatten in de Tweede Kamer over de eerste twee rampen werd in 2008 de commissie Mans ingesteld. Die moest onderzoeken wat er nu precies is gebeurd en vervolgens hoe dit had kunnen worden voorkomen. Het toenmalige kabinet meldde in zijn brief van 6 november 2008 aan de Tweede Kamer over het rapport van de commissie dat 'het op hoger niveau brengen van de kwaliteit van vooral de gemeentelijke taakuitvoering (Wabo)' nodig is. Dat alles met als einddoel dat het 'met voldoende zekerheid' leidt 'tot een zodanige omvang van de omgevingsdiensten dat de kritische massa en de professionaliteit van de gemeentelijke uitvoering gewaarborgd kunnen worden'. Vanaf dat moment spreekt men in Nederland over het VTH-stelsel: het geheel van samenwerkende overheidsorganisaties op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit heeft in 2014 in Zeeland geleid tot het oprichten van de Regionale uitvoeringsdienst Zeeland.

3.2. Overdracht BRZO / Seveso taken

De verschillende omgevingsdiensten hebben zich op autonome wijze kunnen vormen in Nederland. Sinds 2019 voert DCMR in opdracht een aantal taken uit. Het gaat daarbij om de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij de complexe industriële bedrijven. Dit zijn bedrijven die vielen onder het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO) en de Richtlijn Industriële Emissies. Sinds 1 januari 2024 Seveso bedrijven genoemd. Vanuit de wetgeving zijn overheden verplicht om deze taken onder te brengen bij zogenaamde Seveso-omgevingsdiensten. In Nederland zijn er 6 van deze Seveso-omgevingsdiensten. Op deze manier beoogt de wetgever een bundeling van kennis op dit gebied. De DCMR Milieudienst Rijnmond voert in Zuid-West Nederland (Zuid-Holland en Zeeland) de Seveso-taken uit. In het kader van deze taakoverdracht maakten in 2019 17 medewerkers van de RUD de overstap naar DCMR.

Nederland heeft in totaal zes gespecialiseerde omgevingsdiensten die toezicht houden op bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. De Seveso inspecteurs controleren op veiligheidsrisico's (brand, explosie, lekkage) om werknemers en milieu te beschermen. Dit gebeurt veelal in samenwerking met de Arbeidsinspectie en de veiligheidsregio.

3.3. Om de leefomgeving

Er waren nog steeds te veel incidenten op het gebied van milieu. Daarom gaf voormalig staatssecretaris Van Velthoven een commissie onder leiding van voormalig minister Van Aartsen in 2020 de opdracht om de werking van het huidige VTH-stelsel kritisch te beoordelen en met aanbevelingen te komen voor verbetering. In 2021 presenteerde de commissie het onderzoek 'Om de leefomgeving. De omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur'.

De conclusie luidde nog niet fundamenteel anders dan die in 2008. De commissie Van Aartsen stelt dat het VTH-stelsel nog altijd niet goed functioneert. Het wordt nog steeds gekenmerkt door fragmentatie, vrijblijvendheid en gebrek aan expertise. Gemeenten, provincies en Rijk, alle drie drijvende krachten achter de omgevingsdiensten, slagen er niet in het stelsel goed te laten functioneren en daarbinnen

de omgevingsdiensten overall het gewenste niveau van vergunningverlening toezicht en handhaving te laten behalen.

Ook rapporten van de Algemene Rekenkamer ('Handhaven in het duister' en 'Een onzichtbaar probleem') en van TwynstraGudde en SPPS (Omgevingsdiensten in beeld) uit de afgelopen jaren bevestigden het beeld dat niet alle omgevingsdiensten de expertise, de integrale benadering en de slagkracht hebben waarvoor ze in het leven zijn geroepen.

3.4. Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel

Naar aanleiding van het hierboven vermelde rapport van de commissie Van Aartsen is bij Rijk, IPO en VNG de urgentie ontstaan om het VTH-stelsel te versterken door aan de slag te gaan met het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel (IBP). Het programma gaf uitvoering aan alle 10 de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen. In het IBP werkten het Rijk (IenW/ILT, JenV/OM en BZK), IPO, VNG en Omgevingsdienst NL samen om minimaal de aanbevelingen van de Commissie op te volgen. Het IBP eindigde op 30 september 2024.

Enkele programmadoelen waren het beter en meer delen van kennis over innovaties in bedrijfsprocessen, effectieve handhaving door het delen van de juiste informatie en meer financiële armslag bij omgevingsdiensten, zodat ze meer kwaliteit en innovatie kunnen bieden. Het programma wil extra inzetten op de onderwerpen die uit regionale risicoanalyses naar voren komen.

In het IBP VTH zijn acties ondernomen en producten opgeleverd om de kwaliteit te verbeteren aan de hand van 6 pijlers:

- Robuuste omgevingsdiensten en financiering
- Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging
- Informatievoorziening VTH
- Kennisinfrastructuur
- Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving
- Monitoring kwaliteit milieutoezicht

3.5. Robuustheidscriteria

Een belangrijk onderdeel zijn de robuustheidscriteria. Deze 'ondergrens' voor omgevingsdiensten houdt het oordeel in of omgevingsdiensten effectief en efficiënt de maatschappelijke opgaves kunnen uitvoeren waar ze voor zijn opgericht. In het IBP VTH zijn deze robuustheidscriteria op bestuurlijk niveau vastgesteld en is afgesproken dat alle omgevingsdiensten per 1 april 2026 moeten voldoen. De robuustheidscriteria zijn vertaald in een set van zes kritische prestatie-indicatoren (KPI's):

1. De omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht) gecombineerd met percentage medewerkers in eigen dienst. Deze omvang (basis- en milieu gerelateerde plustaken) is minimaal € 16,5 miljoen (incl. overhead) en 80% van de medewerkers in het primaire proces in dienst van de organisatie.
2. De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken.
3. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie blijkend uit aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie.
4. De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvermogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers en expliciete afspraken over uitname.
5. De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom.
6. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.

Alle omgevingsdiensten moeten aan de 6 genormeerde KPI's voldoen. Op basis van het IBP VTH hebben alle omgevingsdiensten de opdracht om een plan te maken om aan de gestelde criteria te voldoen. Voor RUD Zeeland heeft op 20 februari 2024 de 'werkgroep plan van Aanpak Robuuste RUD Zeeland' het rapport 'Samen naar een robuuste RUD Zeeland, plan van aanpak om te voldoen aan de robuustheidscriteria IBP' opgeleverd waarmee in september 2024 de deelnemers van de RUD definitief hebben ingestemd.

Sindsdien wordt de voortgang gemonitord via voortgangsrapportages, waarin de omgevingsdiensten rapporteren over hun stand van zaken en geplande acties. Deze rapportages geven inzicht in de haalbaarheid van de verschillende omgevingsdiensten om de deadline van 1 april 2026 te halen. Op het moment van schrijven is de eindrapportage door RUD Zeeland opgeleverd. Op basis van de eigen inventarisatie van de RUD en ambtelijk vooroverleg wordt een positieve reactie van het ministerie verwacht. Komende zomer wordt duidelijk wat het oordeel van het ministerie is, waarbij hoor- en wederhoor kan plaatsvinden. Het eindoordeel volgt begin oktober 2026.

4. RUD Zeeland – Extern

In het voorgaande hoofdstuk is kort de ontstaansgeschiedenis van de Regionale Uitvoeringsdiensten in Nederland geschetst. De Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (hierna: RUD Zeeland) is een van de 26 omgevingsdiensten in Nederland. In dit hoofdstuk wordt nader kennisgemaakt met de organisatie.

4.1. Juridische basis

Het VTH-stelsel omvat op dit moment een landsdekkend stelsel van omgevingsdiensten die een belangrijke rol hebben bij de uitvoering van de VTH-taken. Ze voeren de VTH-(milieu)taken van gemeenten en provincies in mandaat uit. De verantwoordelijkheid ligt bij het college van gedeputeerde staten en de colleges van burgemeester en wethouders.

De basis van het VTH-stelsel milieu is gelegd in de periode 2009-2011. Het stelsel is in 2016 wettelijk vastgelegd in paragraaf 5.2 van de Wabo. De bepalingen uit de Wabo zijn in 2017 verder uitgewerkt in het Bor en in de Mor. Met deze wijzigingen werden de omgevingsdiensten de spin in het web van het stelsel VTH milieu voor de basistaken. Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet vormt nu de basis voor de werkzaamheden van RUD Zeeland.

Omgevingswet

Omgevingsdiensten zijn ingesteld op basis van de Omgevingswet (artikel 18.21). In deze wet staan regels die gaan over de basistaken van Omgevingsdiensten (artikelen 18.22 en 18.23). Het Omgevingsbesluit (artikel 13.12) wijst deze basistaken aan. Daarbij verwijst het Omgevingsbesluit naar het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), als het gaat om milieubelastende activiteiten. Of het verwijst naar het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), als het gaat om bouwactiviteiten of sloopactiviteiten. Naast deze wettelijke basistaken mogen gemeenten of provincies ook meer taken aan een omgevingsdienst opdragen: de zogenaamde plustaken.

4.2. Bestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen het stelsel

Voor de taak- en bevoegdheidsverdeling is het relevant dat de milieuregelgeving in medebewind wordt uitgevoerd door de bevoegde gezagen. Dit betekent dat wel mag worden bepaald wat de decentrale overheden moeten doen ter uitvoering van die regelgeving, maar niet hoe ze dat moeten doen. Binnen het VTH-stelsel is voor de uitvoering van de taken uit het basistakenpakket op die hoofdregel een uitzondering gemaakt. Voor die taken is op onderdelen wel bepaald hoe decentrale overheden die moeten uitvoeren. Het bevoegd gezag is op basis van de Omgevingswet verplicht om de uitvoering van de VTH van het basistakenpakket te beleggen bij een omgevingsdienst.

In Nederland zijn de omgevingsdiensten ingesteld als openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr). In Zeeland zijn het college van Gedeputeerde Staten betrokken en alle colleges van burgemeester en wethouders. De deelnemende overheden zijn mede-eigenaar en opdrachtgever van de omgevingsdienst en daarmee medeverantwoordelijk voor de kwaliteit van VTH bij de uitvoering van de basistaken door de omgevingsdienst. Het DB en AB worden gevormd door de leden van de zojuist genoemde colleges.

Opdrachtgever en eigenaar

Gemeenten en provincie hebben meerdere rollen. Zij zijn bevoegd gezag (vergunningen en handhaving), opdrachtgever (werkprogramma, jaarplan) en eigenaar (begroting, financiën). Alle deelnemers zijn collectief verantwoordelijk voor het functioneren van de omgevingsdienst. Dat betekent onder meer dat er voldoende middelen beschikbaar zijn voor de continuïteit van de dienst, om zich te kunnen ontwikkelen en om te kunnen innoveren. In het AB komen deze rollen samen.

Wat een omgevingsdienst in mandaat kan afhandelen, ligt vast in een mandaatbesluit. Dat kan per deelnemer andere accenten hebben.

Dienstverleningsovereenkomst / Jaarplan

Met betrekking tot de uit te voeren taken, zowel structurele als incidentele taken, de financiële vergoeding daarvoor en eventuele aanvullende afspraken daaromtrent worden met de deelnemers meerjarige, jaarlijks te actualiseren dienstverleningsovereenkomsten gesloten. Dit zijn formele contracten tussen een gemeente/provincie en de RUD. Deze overeenkomsten zijn cruciaal voor de uitvoering van de (nieuwe) Omgevingswet en zorgen voor een heldere verdeling van verantwoordelijkheden en een goede samenwerking.

Met alle deelnemers zijn en worden dienstverleningsovereenkomsten gesloten, waarin per jaar afspraken gemaakt worden over de uitvoering van de VTH-taken (basis- en milieugerelateerde plustaken). De RUD voert regelmatig overleg met de deelnemers over de uitvoering van de dienstverleningsovereenkomsten.

4.3. Basis- en plustaken

Het VTH-stelsel, de uitvoering van basistaken en de toedeling van bevoegdheden is wettelijk geborgd per 1 januari 2024 in het stelsel Omgevingswet (Ow). Bij het ministerie van IenW heeft de staatssecretaris de stelselverantwoordelijkheid in de portefeuille. Zij is bestuurlijk verantwoordelijk voor het VTH-stelsel op basis waarvan milieutaken door decentrale overheden in medebewind worden uitgevoerd. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt tussen de basistaken (de milieutaken met in potentie de grootste gevolgen voor de leefomgeving) en de andere milieutaken. De omgevingsdienst voert de volgende taken uit:

- **Verplicht:** basistaken (VTH) uit het basistakenpakket. Deze taken moeten op grond van een wettelijke verplichting (Ow/Ob) aan de omgevingsdiensten zijn opgedragen en er gelden enkele specifieke wettelijke verplichtingen waarmee de kwaliteit van de uitvoering van die taken geborgd wordt. De bevoegdheid blijft echter bij het bevoegd gezag (de kern van het begrip mandaat).
- **Vrijwillig:** plustaken (= andere milieutaken) in opdracht van het bevoegd gezag. Deze taken kunnen door omgevingsdiensten worden uitgevoerd. Dit kunnen andere milieutaken zijn, maar ook taken t.a.v. bouwen, ruimtelijke ordening en monumenten, natuurbescherming, flora en fauna, water en dergelijke. De Provincie Zeeland heeft het toezicht en de handhavingstaken van de natuurwetgeving als plustaak gemandateerd aan RUD Zeeland.

De taken die bij bevoegde gezagen blijven, worden achterblijvende taken genoemd.

De handhaving van de milieuregelgeving binnen het VTH-stelsel is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van enerzijds provincies en gemeenten (bevoegde gezagen) en anderzijds het OM. Bevoegde gezagen zijn verantwoordelijk voor de bestuursrechtelijke handhaving en het OM voor de strafrechtelijke handhaving. Directeuren van omgevingsdiensten kunnen bestuurlijke strafbeschikkingen nemen en, indien daartoe gemandateerd, handhavingsbeschikkingen. De taakuitvoering door omgevingsdiensten gebeurt in mandaat, terwijl de bevoegdheid voor elk individueel besluit bij het bevoegd gezag blijft.

5. RUD Zeeland – Intern

5.1. Verlengd lokaal bestuur

Versterken van de kwaliteit bij de diensten, samenbrengen van kennis en expertise en onafhankelijkheid in de uitvoering van de VTH-taken. Dat is het doel van de omgevingsdiensten in Nederland. De omgevingsdiensten zijn ingesteld als openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr), zoals bijvoorbeeld ook de VRZ en de GGD dat zijn.

De colleges van alle Zeeuwse gemeenten en Gedeputeerde Staten van Zeeland zijn deelnemer in de Gemeenschappelijke regeling Regionale uitvoeringsdienst Zeeland. De basis daarvoor is de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr). Doel en taken (op hoofdlijnen) van de RUD en de bevoegdheden, samenstelling e.d. van het bestuur zijn vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling (GR). De tekst van de vigerende GR is als bijlage bijgevoegd en tevens te vinden op de webpagina:

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR323798/2>

De basis van de Wgr is het principe van verlengd lokaal bestuur; de samenwerking vindt plaats vanuit de Zeeuwse gemeenten en de provincie. Taken, bevoegdheden en budgetten zijn in beginsel afkomstig van de deelnemers. De samenwerking is in handen van bestuurlijke functionarissen die door de deelnemers zijn afgevaardigd; ze werken derhalve niet samen op persoonlijke titel. De democratische legitimatie en politieke controle vindt binnen de gemeente of provincie zelf plaats. Het principe van een GR is gebaseerd op het solidariteitsprincipe, waarbij het individuele belang van een deelnemer ondergeschikt is aan het algemeen belang van alle deelnemers tezamen. Dit solidariteitsprincipe mag de komende bestuursperiode extra benadrukt worden wil de RUD een robuuste en slagvaardige omgevingsdienst zijn. Opgavegericht werken is het devies: het schoon, veilig en gezond houden van Zeeland gaat immers alle deelnemers aan en werkt over de grenzen van gemeenten (en provincies) heen.

Op 1 juli 2022 is de Wgr gewijzigd. De wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden en Provinciale Staten in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken. Een aantal van deze wijzigingen is op 1 juli 2022 direct in werking getreden, maar een ander deel moest binnen twee jaar na inwerkingtreding verwerkt worden in de gemeenschappelijke regeling. Dit vergt een besluit van de deelnemers in de regeling. Tot op heden heeft de gemeenteraad van een van de Zeeuwse deelnemers zich onthouden aan haar college toestemming te verlenen voor het vaststellen van de nieuwe GR. Vanwege de unanimiteitseis bij vaststelling, blijft het vaststellen van de gewijzigde GR dan voorlopig ook nog uit.

5.2. Het Algemeen Bestuur (AB) en het Dagelijks Bestuur (DB)

Algemeen Bestuur

De organen die de regeling treffen, worden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur (AB), het hoogste orgaan van de samenwerking. Het AB stuurt, via het dagelijks bestuur (DB) op de organisatie. De leden en de plaatsvervangende leden van het AB van de RUD worden aangewezen door de deelnemer zelf. Elke deelnemer heeft 1 zetel in het AB. De leden van het AB, aangewezen door de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten hebben ieder één stem. Het lid van het AB, aangewezen door gedeputeerde staten van de provincie, heeft zeven stemmen. In het kader van deze stemverhouding is van belang dat door het AB is besloten dat de stemverhouding binnen het AB binnen twee jaar na vaststelling van de gewijzigde GR (beiden voorzien in de komende bestuursperiode) geëvalueerd wordt.

De huidige leden van het AB treden af op de dag waarop de nieuwe leden van het AB in functie treden, er is dus nooit sprake van het ontbreken van vertegenwoordiging van (een van de) deelnemers. Voor de verdere bevoegdheden van AB en DB wordt met name gewezen op de betreffende artikelen van de

Gemeenschappelijke Regeling. Daarnaast is voor leden van het AB het vigerende Reglement van Orde voor het algemeen bestuur RUD Zeeland van belang. Voor het DB is daarnaast ook het vigerende Reglement van Orde voor het dagelijks bestuur RUD Zeeland leidend. Hierin zijn de taken en bevoegdheden per gremium nader geconcretiseerd. Ook deze Reglementen zijn opgenomen als bijlage bij dit document.

Het AB legt, als hoogste orgaan, formeel aan niemand verantwoording af. Er is echter wel sprake van interbestuurlijk toezicht door het ministerie van BZK. Elk jaar moeten de Begroting en Jaarstukken voor een bepaalde datum aan het ministerie toegezonden worden. Daarnaast is het ministerie van IenW bestuurlijk verantwoordelijk voor het VTH-stelsel en kan zij daarom RUD Zeeland vragen om inhoudelijk verantwoording af te leggen. Verantwoording afleggen gebeurt ook op individueel niveau; bij een collegeregeling legt het lid verantwoording af aan zijn college. Het college legt op zijn beurt verantwoording af aan de gemeenteraad. Bij een collegeregeling geldt daarnaast een individuele informatie- en verantwoordingsplicht van het lid jegens zijn raad. De raad heeft zodoende altijd (direct of indirect) een verantwoordelijkheidsrelatie met het lid in het AB.

Het Dagelijks Bestuur

Het DB is het eerste aanspreekpunt voor de directeur en fungeert daarnaast ook als ‘werkgever’ (overleg met het lokaal overleg met de vakbonden, functioneringsgesprek met de directeur, art. 26 overleg met de OR, bewaken van het dagelijks functioneren van de RUD ed.).

Het DB bestaat uit maximaal 4 leden die worden gekozen door en uit het AB. In de vigerende GR is vastgelegd dat de DB-leden, naast een door Gedeputeerde Staten van de provincie als AB aangewezen lid, een afspiegeling vormen van de 3 gemeentelijke clusters in de regio. Dit houdt in dat uit de leden van het AB door de colleges van Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal en Tholen een lid wordt aangewezen. Ook door de colleges van Middelburg, Vlissingen, Veere en Schouwen-Duiveland wordt een lid aangewezen. En tot slot wordt een lid aangewezen door de colleges van Hulst, Terneuzen en Sluis. De voorzitter van het AB is tevens voorzitter van het DB. De voorzitter wordt gekozen door en uit de leden van het AB.

In de vorige bestuursperiode vergaderden het AB en DB circa 5 keer per jaar. Met enige regelmaat werden, naast de beslispunten, themabesprekingen op de agenda van het AB geplaatst. Dit werd als waardevol gezien. Voorstellen die vanuit de RUD directie aan het AB worden voorgelegd, worden eerst in het DB besproken. Het DB kan het voorstel aanpassen en beslissen of het voorstel wordt doorgeleid naar het AB. Daarbij kan het DB het voorstel desgewenst voorzien van een DB-advies. De rol van de secretaris van het AB en DB wordt ingevuld door de directeur van de RUD.

De bestuurlijke visie is om de Zeeuwse milieutaken te laten uitvoeren door een robuuste Zeeuwse omgevingsdienst, die een passend werkgebied heeft en daardoor weet wat er speelt. Een Zeeuwse omgevingsdienst met als werkgebied de gehele provincie Zeeland sluit aan op de Zeeuwse context. Naast RUD Zeeland opereren ook Provincie Zeeland, Veiligheidsregio Zeeland (VRZ), Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Zeeland en het Waterschap Scheldestromen binnen dit werkgebied. Samen pakken zij de vele Zeeuwse maatschappelijke opgaven aan. Een Zeeuwse omgevingsdienst sluit daar het beste op aan.

In de praktijk blijkt dat leden van het AB/DB met meerdere ‘petten’ in het RUD-bestuur zitten. Zij vertegenwoordigen enerzijds het belang van hun gemeente en anderzijds zijn zij verantwoordelijk voor het goed functioneren van de RUD en het regionale belang van de RUD. Sommige RUD-bestuurders zien zichzelf ook als ambassadeur van de RUD of breder als behartiger van het belang van een schoon en veilig Zeeland. Vaak kunnen deze verschillende petten goed samengaan, maar soms geeft het spanning.

Met name wanneer er keuzes moeten worden gemaakt die een financiële impact hebben op gemeenten dan kunnen het RUD-belang of regionaal belang en het gemeentelijk belang op gespannen voet komen te staan. Het individuele belang van een gemeente is ondergeschikt aan het algemeen belang van alle 13 gemeenten samen. Het principe van een Gemeenschappelijke Regeling is gebaseerd op dit solidariteitsprincipe. Individuele gemeenten zijn gehouden aan de beslissingen die door het Algemeen Bestuur van de RUD zijn genomen (een minderheid moet zich neerleggen bij een beslissing die bij meerderheid is genomen).

5.3. Adviescommissies en bestuurscommissies

Deelnemersoverleg

Voordat voorstellen aan het AB worden voorgelegd, worden deze besproken met de ambtelijk ondersteuners van de AB-leden (één provinciale ambtenaar en 13 gemeenteambtenaren) in het deelnemersoverleg. Naast de voornoemde personen nemen ook de directeur van RUD Zeeland, unithoofd(en), controller, bestuurs- en directiesecretaris deel aan de vergadering. De bestuurssecretaresse van de RUD stelt van de vergadering een verslag op. Aansluitend adviseren de ambtelijke ondersteuners van de deelnemers hun eigen bestuurslid / AB-lid m.b.t. een voorstel dat wordt ingebracht. Het deelnemersoverleg vergadert jaarlijks minimaal 4 keer.

Begeleidingscommissie

In Zeeland is er per gemeenschappelijke regeling een ambtelijke Begeleidingscommissie. De Begeleidingscommissie is namens de deelnemers de gesprekspartner van de directies van de gemeenschappelijke regelingen en is daarmee de intermediair tussen de deelnemers en de gemeenschappelijke regeling. Hieruit vloeit een afspraak voort over de wijze van toepassing van de regels en de richtlijnen. De Begeleidingscommissies bestaan uit inhoudelijke en financieel deskundige medewerkers van de deelnemers en verstrekken als logisch gevolg daarvan een inhoudelijk en financieel advies. De begeleidingscommissie vergadert ieder jaar minimaal 4 keer en maakt deel uit van de vergadercyclus MT/DT-DB-DO-AB.

De Begeleidingscommissie geeft een advies aan het DB over de:

- begroting met de financieel en beleidsmatig onderbouwde meerjarenraming
- begrotingswijzigingen
- tussentijdse rapportage(s)
- jaarstukken

Het is belangrijk om de onafhankelijkheid van de Begeleidingscommissie te bewaken. Dat betekent dat een Begeleidingscommissie niet te ver in de bedrijfsvoering van de gemeenschappelijke regeling terecht mag komen. Gevraagd en ongevraagd advies geven is mogelijk als de gemeenschappelijke regeling er eerst ook zelf over heeft nagedacht. Verder moet het voor een Begeleidingscommissie mogelijk zijn om zonder een vertegenwoordiging uit de gemeenschappelijke regeling te overleggen.

Samenstellingscommissie

De Samenstellingscommissie bestaat uit financiële specialisten en controllers van de deelnemers en ziet toe op een goede toepassing en uitleg van de Zeeuwse richtlijnen voor gemeenschappelijke regelingen. Zij stelt per gemeenschappelijke regeling en per deelnemer een overzicht op. Dit overzicht kunnen de deelnemers in de besluitvorming meenemen. Het overzicht van de Samenstellingscommissie gaat niet alleen naar de deelnemers, maar ook naar de gemeenschappelijke regelingen en de Begeleidingscommissies.

De Samenstellingscommissie volgt zoveel mogelijk het advies van de Begeleidingscommissie. Maar het kan gebeuren dat de Samenstellingscommissie tot een ander advies komt dan de Begeleidingscommissie. In dat geval vindt er overleg plaats tussen beide. Blijft de Samenstellingscommissie bij het andere advies? Dan neemt zij de redenen hiervoor op in het overzicht.

BOOR

Het Bestuurlijk Overleg Omgevingsrecht (BOOR) heeft een beleidssturende rol in de regionale beleidscyclus. In dit adviesorgaan hebben bestuurders van gemeenten, provincie, maar ook het OM, politie en landschapsbeheerders zitting. Het BOOR heeft een centrale rol in het gezamenlijk bepalen van beleid en prioriteit. Het BOOR wordt ondersteund door het Ambtelijk Overleg Omgevingsrecht (AOOR).

AOOR

Het Aoor is een overlegvorm binnen de Provincie Zeeland die zich richt op de fysieke leefomgeving en VTH-taken. De overlegvorm is onderdeel van de structurele samenwerking en afstemming over omgevingsrechtelijke beleids- en uitvoeringsvraagstukken, vaak in samenhang met het BOOR.

5.4. Inrichting van de organisatie

Organisatiestructuur

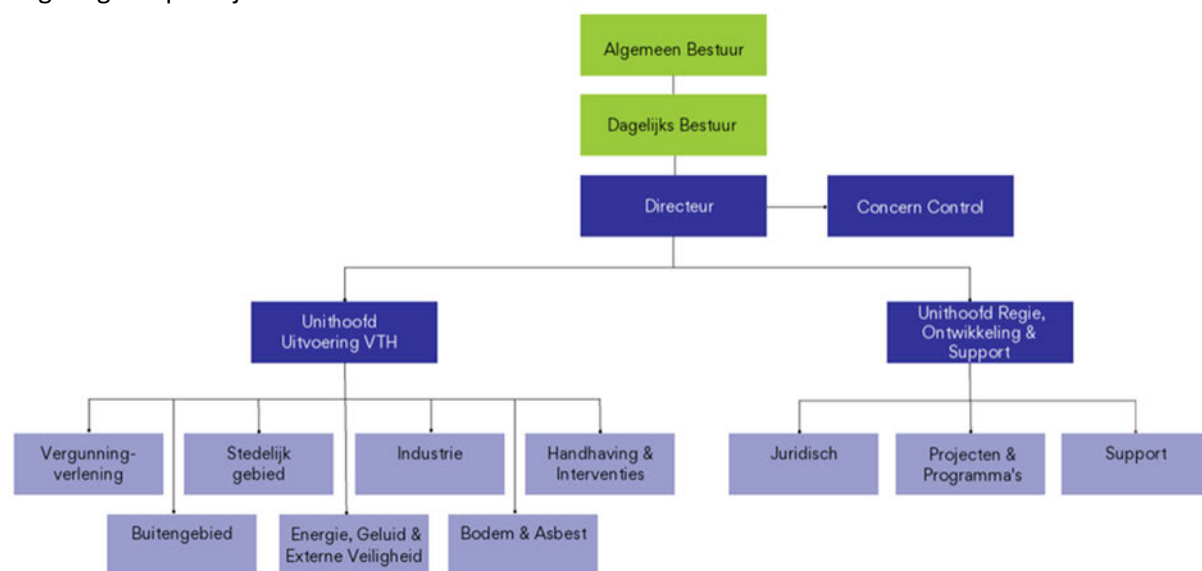
De RUD staat onder leiding van een directeur, die wordt benoemd door het Algemeen Bestuur van de RUD.

Begin 2024 werd een interim-directeur aangesteld om een start te maken met een aantal specifieke taken:

- Het vormgeven van een robuuste RUD op basis van de adviezen van de commissie Van Aartsen;
- Een goede samenwerking teweeg brengen met de partners, daarbij in het bijzonder de GGD en de Veiligheidsregio Zeeland;
- Rust brengen in de organisatie en zorgen voor een goede interne samenwerking;
- Een fundament leggen voor een organisatie met een 'basis op orde' en een robuustheid om de dagelijkse klus te klaren, alsmede een interne samenwerking gebaseerd op vertrouwen in elkaar, in de leiding en in de toekomst.

Deze taken werden na een jaar overgenomen door de huidige directeur.

Organogram per 1 januari 2026

5.5. Financiële structuur

De RUD kent een eigen begroting. Het budgetrecht berust bij het AB. De bedragen die het AB opneemt, zijn verplichte uitgaven voor de deelnemers die samen de regeling zijn aangegaan. Deelnemers sturen op hoofdlijnen via het vastgestelde beleid en de daaruit volgende begroting, tussentijdse rapportages

en de jaarstukken. De gemeenschappelijke regeling voert het beleid uit volgens afspraak en binnen de afgesproken bijdrage van de deelnemers.

Bijsturing binnen de bestaande budgetten gebeurt door het AB van de gemeenschappelijke regeling. Is er sprake van een verandering in beleid die leidt tot een hogere bijdrage van de deelnemers? Dan vraagt het bestuur van de gemeenschappelijke regeling op tijd een zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten. Als een deelnemer wil bijsturen op de begroting, is het dus zaak dit tijdig te doen, bijvoorbeeld via de wettelijke zienswijzenprocedure.

De Wgr voorziet erin dat de deelnemers de belangrijkste informatieproducten, waaronder de ontwerpbegroting, kadernota en concept-jaarrekening, tijdig krijgen. Deze verplichting heeft het DB jegens de betrokken deelnemers.

Rol van de raad in de Planning & Control cyclus

Raden en staten hebben hun verantwoordelijkheid voor een gezonde, veilige, duurzame leefomgeving gedelegeerd aan colleges. In de planning en control cyclus stellen gemeenteraad en provinciale staten de begroting en jaarrekening vast. Dat zijn twee momenten in de P&C cyclus. Daarnaast worden raden en staten met enige regelmaat bijgepraat over het werk van de omgevingsdienst. Bijvoorbeeld door de wethouder/gedeputeerde in een commissievergadering of tijdens een werkbezoek of excursie door medewerkers van de omgevingsdienst. Het instellen van een Klankbordgroep voor Raden en Staten de komende bestuursperiode zal raads- en statenleden in de gelegenheid stellen de democratische legitimatie en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad bij GR-en te vergroten.

6. Bestuur(speriode) 2022-2026 in vogelvlucht en blik vooruit

In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de context bij aanvang van deze bestuursperiode, de ontwikkelingen binnen het bestuur en de organisatie en de status van de actiepunten die het vorige bestuur heeft meegegeven aan het huidige bestuur. Ook is een advies opgenomen t.a.v. de bestuurlijke processen.

6.1. Terugblik

Bij de afronding van de vorige bestuursperiode is een overdrachtsbrief opgesteld waarin het AB een aantal actiepunten heeft meegegeven voor de nieuwe bestuursperiode. Hieronder volgt een korte samenvatting van deze actiepunten.

Landelijke ontwikkelingen

De afgelopen bestuursperiode vormde het rapport 'Om de Leefomgeving – Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur' van de commissie Van Aartsen een belangrijke aanjager voor het verbeteren van het landelijke VTH-stelsel.

Zeeuwse initiatieven

Naast en in het verlengde van landelijke ontwikkelingen zijn er in Zeeland initiatieven genomen om de uitvoering van milieutaken te versterken. De belangrijkste daarvan zijn:

- Provincie Zeeland heeft in 2021 samen met de ketenpartners onderzocht of de huidige vorm voldoende garant staat voor een goede kwaliteit van uitvoering van de provinciale milieutaken op de middellange en lange termijn. Centrale vraag daarbij was hoe we samen zorgen voor een schoon, veilig en gezond Zeeland.
- Er heeft een verkenning plaatsgevonden van samenwerkingsmogelijkheden tussen RUD Zeeland, Veiligheidsregio Zeeland en GGD Zeeland.
- RUD Zeeland heeft zelf een visiedocument waarin is beschreven hoe RUD Zeeland toekomstbestendig en samen met de partners de opgave voor een schoon en veilig Zeeland wil oppakken. Alhoewel deze visie al in 2020 werd opgesteld, heeft ze grote overeenkomsten met de door de commissie Van Aartsen in 2021 geconstateerde noodzakelijke verbeterpunten.

Robuust & toekomstbestendig

Deze landelijke en Zeeuwse ontwikkelingen kennen elk hun eigen invalshoek en dynamiek. Het AB, in de oude samenstelling, constateerde in januari 2022 echter dat bij al deze rapporten en onderzoeken een beperkt aantal onderwerpen telkens terugkeerde. Onderwerpen die bepalend zijn voor de kwaliteit, robuustheid en daarmee toekomstbestendigheid van de Zeeuwse Omgevingsdienst. Dit betreft de financieringssystematiek, het op peil houden van het personeelsbestand, het takenpakket, meer themagewijs en risicogericht werken en tot slot versterking van informatie-uitwisseling en kennisontwikkeling. Dit zijn, en blijven, onderwerpen waar ook de komende bestuursperiode aandacht voor nodig is en blijft.

De bestuursoverdracht uit 2022 concludeerde dat er een bestuurlijk uitdagende periode in het verschiet lag. Een periode waarin uitvoering gegeven moet worden aan nieuw te ontwikkelen landelijke regelgeving voor omgevingsdiensten. Maar ook een periode waarin de Zeeuwse overheden zelf moeten beslissen hoe ze de uitvoering van milieutaken toekomstbestendig organiseren.

Het was belangrijk om daarbij niet uit het oog te verliezen dat de fundamenteën van de huidige organisatievorm daarvoor een goede basis vormen. Zo is de omgevingsdienst georganiseerd op dezelfde geografische schaal als de Zeeuwse GGD en Veiligheidsregio. De RUD voldeed aan de landelijke kwaliteitscriteria en de medewerkers hadden zich de afgelopen jaren betrokken en flexibel getoond.

De uitgangspositie voor het robuust en toekomstbestendig maken was positief: de basisingrediënten waren aanwezig om gezamenlijk met alle ketenpartners, ook in de toekomst, invulling te geven aan een schoon en veilig Zeeland.

6.2. Huidige situatie

In de provincie Zeeland is, evenals in andere delen van Nederland, een groot aantal maatschappelijke ontwikkelingen gaande die van invloed zijn op het beleid voor en de uitvoering van milieutaken. Veel ontwikkelingen zijn in meer of mindere mate van invloed op het milieubeleid en de uitvoering van taken die zijn belegd bij omgevingsdiensten. Voorbeelden zijn de energietransitie, het realiseren van duurzaamheidsambities of de invloed van de verspreiding van chemische stoffen op de volksgezondheid (zeer zorgwekkende stoffen, ZZS). Daarnaast zijn er veel negatieve gevolgen van milieucriminaliteit.

De milieupgaven laten zich niet afbakenen tot grenzen zoals deze bestuurlijk zijn georganiseerd. Zo hebben de stikstofemissies, de uitstoot van ZZS - waaronder PFAS - naar lucht, bodem en water gevolgen voor de gehele provincie en daarbuiten. Ook Zeeland kende in de afgelopen jaren een aantal voorbeelden van (lokale) milieurisico's met regionale effecten, bijvoorbeeld de problematiek van (drugs)afvaldumping, de toepassing en de opslag van thermisch gereinigde grond, de milieuproblematiek op het terrein van de voormalige fosforfabriek Thermphos en vanzelfsprekend de PFAS-problematiek.

Ook als het gaat om de energietransitie lijkt Zeeland een belangrijke rol te gaan vervullen: een tweede kerncentrale, een LNG-terminal, ammoniakopslag en -transport en grootschalige wind-op-zeeprojecten (met name aanlanding en transport). We spreken hier al snel over miljardeninvesteringen. Tegelijkertijd zal ook de transitie naar een groene chemie Zeeland niet onberoerd laten. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de aanpak van deze problemen liggen ook niet bij één bestuursorgaan, hetgeen noodzaakt tot afstemming en samenwerking. Dit is des te belangrijker omdat de urgentie van een probleem- en prioriteitstelling in de uitvoering verschillend kan worden beoordeeld.

Daar komt bij dat de provincie Zeeland, na het havengebied Rotterdam, het tweede grote industriële cluster is met het bijbehorende risicoprofiel door de aanwezigheid van relatief veel hoog risico-inrichtingen. De uitvoering van deze taken is belegd bij de DCMR Milieudienst Rijnmond; voor het beleid voor deze inrichtingen is het bevoegd gezag, in dit geval de provincie Zeeland, verantwoordelijk. Samenwerken tussen partijen is essentieel om milieudoelen te bereiken. De overheden in Zeeland hebben uitgesproken grote waarde te hechten aan een schone, gezonde en veilige leefomgeving voor hun inwoners en ondernemers. Daarvoor is een kwalitatief hoog niveau van uitvoering van de milieutaken nodig, maar ook op samenwerking gerichte deelnemers. Bij sommige deelnemers lijkt sprake te zijn van een verminderd eigenaarschap voor de doorontwikkeling van de RUD. Mede hierdoor stagneren verschillende plannen in het besluitvormingsproces. Het is zaak het belang van de Zeeuwse leefomgeving te laten prevaleren boven de eigen gemeentelijke belangen.

6.3. Uitvoeringsprogramma 2026

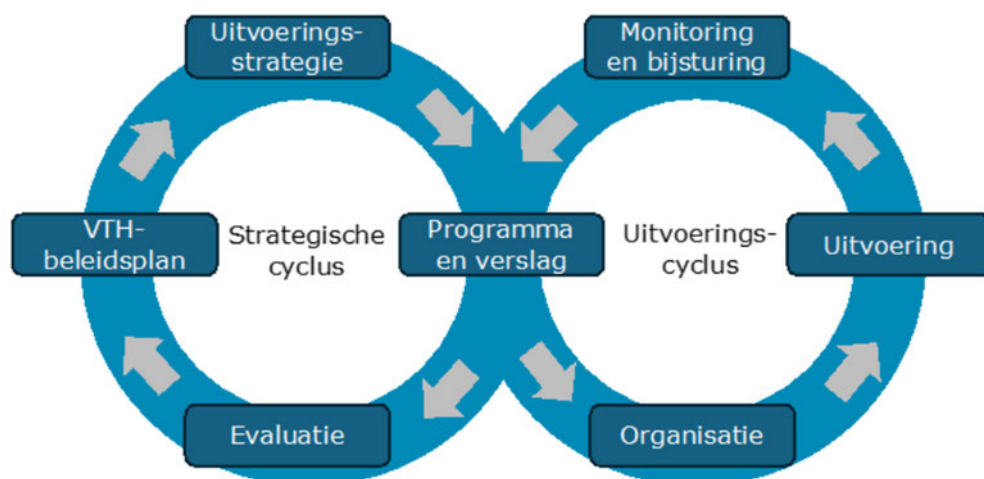
Gemeenten en Provincie zijn op grond van de Omgevingswet verplicht (artikel 13.8 Omgevingsbesluit) om een jaarlijks Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vast te stellen. Dit programma beschrijft de geplande werkzaamheden voor het kalenderjaar 2026, afgestemd op wettelijke doelen en prioriteiten.

1. Regionaal beleid direct vertaald in regionale uitvoering via 'Big-8'

Zoals gesteld zijn de bevoegde besturen wettelijk verplicht jaarlijks het uitvoerings- en handavingsbeleid uit te werken in een uitvoeringsprogramma, zoals vastgelegd in artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit. Daarbij vindt afstemming plaats met partners die belast zijn met de strafrechtelijke

handhaving. De bestuursorganen zorgen op deze wijze richting de uitvoeringsdiensten (RUD Zeeland, VRZ, GGD en DCMR) voor een uniform uitvoeringsprogramma.

De wetgever hecht veel belang aan een regionale aanpak om de eenvoudige reden dat veel milieuproblemen niet stoppen bij de gemeentegrens. Dit is uitgewerkt in het zogenoemde Big-8-model. Big-8 brengt de cyclus om tot beleidskeuzes te komen (bovenste cirkel) in direct contact met de uitvoeringscyclus (onderste cirkel). Binnen Zeeland heeft het BOOR daarin een beleidssturende rol en het AB van RUD Zeeland heeft de rol om te zorgen voor een adequate uitvoering.

Door met de bovenstaande beleidscyclus actief en in de praktijk aan de slag te gaan, voldoet Zeeland aan de eisen met betrekking tot regionale planvorming.

2. Intensieve samenwerking tussen partijen

Op basis van een gezamenlijke probleem- en risicoanalyse zijn de volgende Zeeuwse regionale VTH-prioriteiten vastgesteld (artikel 13.5, lid 4 en 13.6 Omgevingsbesluit). Deze prioriteiten gelden voor zowel uitvoering als handhaving:

1. Integraal beleid;
2. Actuele vergunningen;
3. Toezicht en ondermijning;
4. Waterkwaliteit;
5. Brandgevaar/calamiteiten;
6. Biodiversiteit en stikstof.

De analyse die ten grondslag ligt aan de vastgestelde prioriteiten is gebaseerd op het verwachte effect en de maatschappelijke betekenis van situaties waarin regelgeving niet wordt nageleefd, het naleefgedrag en de kans op overtredingen. De analyse is opgenomen in het Uitvoerings- en Handhavingsbeleid Zeeland 2025 onder 2.1.4 Bestuurlijke uitgangspunten en in bijlage 5.

3. Andere financieringssystematiek

Een adequate financiering van RUD Zeeland is een taak van de deelnemers van de RUD. Het is belangrijk dat RUD Zeeland robuust is. Landelijk is gewerkt aan het definiëren van het begrip 'robuustheid' van omgevingsdiensten hetgeen is neergelegd in het Interbestuurlijke Programma-VTH, punt 4. Dit programma is op 30 september 2024 beëindigd. Een van de uitgangspunten hierbij was dat er voldoende middelen beschikbaar moesten worden gesteld om een adequate uitvoering van de beleidsdoelen te realiseren. Idealiter wordt dan niet meer per uitgevoerde VTH-taak afgerekend, maar wordt gekeken naar de gezamenlijk bereikte resultaten voor een beter milieu. De resultaten zijn immers voor alle deelnemers collectief van belang en er wordt meer gedaan dan alleen het verlenen van vergunningen en het uitvoeren van inspecties.

In het verlengde hiervan heeft het AB in december 2025 besloten tot nadere uitwerking van een nieuwe financieringssysteem. De komende maanden wordt gewerkt om eind 2026 de voorbereiding en besluitvorming hiervoor af te ronden om met ingang van de begrotingscyclus 2028 de herijkte financieringssysteem in te voeren.

De afgelopen bestuursperiode werd vanuit bestuurders werd ook de vraag gehoord een solide begroting op te stellen waarop weinig tot geen wijzigingen meer werden doorgevoerd. In 2027 wordt de beleidskant naar anders werken meegenomen. Van belang is dat er andere keuzes gemaakt kunnen worden voor een schoon, veilig en gezond Zeeland; dat er onafhankelijk van de financieringsstructuur accenten kunnen worden gelegd. Hierbij kan de financieringsstructuur ingezet worden als een soort risicoverzekering waarmee ingespeeld kan worden op actualiteiten. Dit vraagstuk komt in hoofdstuk 7 bij de aandachtspunten nogmaals aan bod.

7. Van belang zijnde onderwerpen in de nieuwe bestuursperiode

7.1. Robuuste RUD

Ten tijde van de bestuurswissel werd ook het eindrapport van de Robuuste RUD opgeleverd aan het ministerie. Via diverse voortgangsrapportages werd en wordt vanuit het ministerie van IenW de voortgang op de robuustheidscriteria gemonitord. Naar aanleiding van de tweede voortgangsrapportage, heeft het ministerie een hernieuwde inschatting gegeven over de haalbaarheid om op 1 april 2026 robuust te zijn. Zij verwacht dat RUD Zeeland per 1 april 2026 voldoet aan deze criteria. Het door RUD Zeeland ingediende rapport zag eveneens op een positieve (eigen) beoordeling van de robuustheid. Ten tijde van het opstellen van dit document ligt de beoordeling voor bij het ministerie van IenW. Na het eindoordeel, dat zoals eerder vermeld begin oktober verwacht wordt, blijft het zaak aandacht te houden voor het robuust blijven.

7.2. Samenwerkingsverbanden

VRZ en GGD

In de provincie Zeeland werken de gemeenschappelijke regelingen GGD, RUD en VRZ, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, voor de dertien Zeeuwse gemeenten; de RUD ook voor de provincie. De overkoepelende doelstelling van deze gemeenschappelijke regelingen is om ervoor te zorgen dat inwoners, bedrijven en organisaties in Zeeland gezond, schoon en veilig kunnen leven en functioneren. In de afgelopen periode hebben de drie gemeenschappelijke regelingen geïnvesteerd in meer samenwerking. Daarmee hebben de organisaties elkaar beter leren kennen en geconstateerd dat samenwerking op het gebied van zowel het primaire proces als de bedrijfsvoering meerwaarde zou kunnen hebben.

In juli 2019 hebben de algemene besturen van GGD, RUD en VRZ besloten tot het geven van de voorlopige bestuurlijke opdracht voor de verkenning van de samenwerking tussen de drie gemeenschappelijke regelingen. Dit gebeurde onder voorbehoud van het consulteren van de colleges van burgemeester en wethouders van de dertien Zeeuwse gemeenten en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland. In december 2019 hebben de drie AB's de definitieve bestuurlijke opdracht vastgesteld. Dit heeft in het najaar van 2020 geleid tot een plan van aanpak voor een verkenning van de samenwerking. In november 2020 is de uitvoering van de verkenning gestart. Het doel van deze verkenning was te ontdekken of meer samenwerking de kwaliteit van de dienstverlening, de continuïteit en de slagkracht van de organisaties kan versterken en dat dit zo kon bijdragen aan een gezonder, schoner en veiliger Zeeland.

In de zomer 2023 hebben de AB's van GGD, RUD Zeeland en VRZ besloten in te stemmen met de voorgestelde inhoudelijke samenwerkingsagenda GGD, RUD Zeeland en VRZ voor de komende vijf jaar (2024-2028). Het doel hiervan is om samen met de regionale partners te sturen op verbetering van het milieu, de gezondheid en de veiligheid. Daarbij is voorts besloten dat er bij de uitvoering aandacht moet zijn voor een jaarlijkse planning, goede voortgangsbewaking en sturing op resultaat. Het gaat hierbij met name om de gezamenlijke uitvoering van de Omgevingswet. In de loop van vorig jaar is conform planning de uitvoering van voornoemde inhoudelijke samenwerkingsagenda ter hand genomen. Binnenkort worden de drie AB's voor het eerst op uniforme wijze over de voortgang geïnformeerd. De voortgangsbewaking ligt bij de gezamenlijke strategische werkgroep Omgevingswet (bestaande uit MT-leden) met ondersteuning van de ambtelijke operationele werkgroep Omgevingswet. Momenteel bekijken beide werkgroepen hun status en werkwijze in het licht van een zo efficiënt mogelijke uitvoering van de samenwerkingsagenda.

Ten aanzien van de (verdergaande) samenwerking met GGD en VRZ is de afgelopen bestuursperiode ook het onderwerp gezamenlijke huisvesting meermaals aan de orde gekomen. Het AB van de RUD heeft op 28 januari 2026 besloten dat zij op dit moment niet kan en wil investeren in gezamenlijke huisvesting, maar wel graag de optie open wil houden om aangehaakt te blijven bij de ontwikkelingen

in dit dossier. Daarnaast is binnen de komende bestuursperiode (in 2029) een evaluatie gepland aangaande het bredere onderwerp huisvesting van de RUD; de huidige huisvesting dient te worden geëvalueerd met het oog op verlenging van het contract.

Overige Omgevingsdiensten en ketenpartners

RUD Zeeland zoekt actief het gesprek op met omliggende omgevingsdiensten over samenwerking. De intentie tot samenwerking eindigt daar niet, want de RUD zoekt in die samenwerking met andere omgevingsdiensten en ketenpartners ook in de uitvoering van taken proactief de samenwerking op. Bij 'Team Groen' wordt intensief samengewerkt met de omliggende omgevingsdiensten; er wordt gezamenlijk gepatrouilleerd in meerdere provincies met toezichthouders en BOA's van de OMWB (Midden- en West-Brabant) en OZHZ (Zuid-Holland Zuid). Voor teams die zich met name focussen op bedrijven, is samenwerking met veel meer ketenpartners essentieel. Hierbij valt te denken aan de samenwerking met IL&T, de NVWA, Waterschap en de politie.

Vanzelfsprekend werkt de RUD ook samen binnen ODNL, het samenwerkingsverband van alle Nederlandse omgevingsdiensten. Verdere samenwerking kan de RUD op inhoudelijk vlak versterken en de publieke waarde van het werk van de RUD verder vergroten.

7.3. Communicatie

De organisatie heeft het laatste jaar flinke stappen gezet; bedrijfskundig en organisatorisch. Naast dat er al de nodige verbeteringen zichtbaar zijn, is er nog de nodige ruimte voor een verdere verbeteringsslag. Binnen het bestuur is aandacht gevraagd voor het verbeteren van de communicatie. Richting deelnemers; in het bijzonder de raden en staten, maar ook richting bedrijven en inwoners die op inhoud met de RUD te maken krijgen. De verwachting is dat de in oprichting zijnde Klankbordgroep voor raden en staten de eerste groep van een betere informatiestroom zal helpen voorzien. Ten aanzien van de 'buitenwereld' zal bekeken moeten worden welke stappen hierin gezet moeten en kunnen worden.

Nieuwe naam en logo

RUD Zeeland wordt de komende periode Omgevingsdienst Zeeland. Een omgevingsdienst ondersteunt de bevoegde gezagen in hun milieubeleid en voert dit uit. Waar een uitvoeringsdienst vooral 'sec' uitvoert, is een omgevingsdienst breder van scope en bundelt zij kennis en expertise over de omgeving en de (milieu-)vraagstukken die daar leven. Met die extensieve kennis en kunde die de omgevingsdienst in huis heeft, kan zij bij brede vraagstukken de regierol op zich nemen. Vanwege de huidige financieringsstructuur mist RUD Zeeland op dit moment echter de benodigde financiële armslag om in samenwerkingsverband met ketenpartners een leidende rol op zich te nemen. Deze conclusie raakt de kern van één van de opgaven van RUD Zeeland; er is aandacht vereist voor de ruimte die nodig is om, naast de VTH-uitvoering, een regisseursrol op te kunnen pakken. Ketentoezicht vergt immers een aanpak over gemeente-, provincie- en landsgrenzen heen.

Zolang de voorgestelde GR Omgevingsdienst Zeeland niet door het AB RUD Zeeland kan worden vastgesteld, is RUD Zeeland juridisch gezien nog geen GR Omgevingsdienst Zeeland. Een nieuwe naam met bijbehorend logo is noodzakelijk om als organisatie een nieuwe identiteit uit te gaan stralen. Zodra het GR-proces is afgerond, zullen de nieuwe naam en bijbehorende nieuwe logo op gepaste wijze gepresenteerd worden.

Klankbordgroep raden en staten

Samenwerken is ook ervaringen delen met elkaar. Zo kent de VRZ al jarenlang een klankbordgroep voor raadsleden en treft ook de GGD Zeeland voorbereidingen om na de komende gemeenteraadsverkiezingen een dergelijk gremium in te stellen. De ervaring bij de VRZ met de klankbordgroep is positief en heeft geleid tot een waardevolle aanvulling op de bestaande overlegstructuren. Daarnaast is gebleken dat het gremium bijdraagt aan een betere afstemming met

gemeenteraden. Ook vanuit de RUD wordt, nadat bij de Zeeuwse gemeenten de colleges zich gevormd hebben, een oproep verzonden richting griffies t.b.v. ledenwerving voor de op te richten klankbordgroep voor raden en staten.

Archiefvraagstuk

Afgelopen december heeft het Algemeen Bestuur een besluit genomen om het mandateren van de archieftaken aan RUD Zeeland uit te stellen waardoor deelnemers ook in 2026 verantwoordelijk blijven voor de archieftaken VTH. Een onderwerp dat niet alleen leeft bij de deelnemers, maar soms ook tot verwarring leidt. Van belang is een onderscheid te maken tussen de twee verschillende soorten archieven die binnen de gemeenschappelijke regeling RUD Zeeland bestaan. Enerzijds de VTH-archieven; dat zijn de archieven die ontstaan in het kader van de VTH-taken voor de aangesloten deelnemers. Sinds de oprichting van RUD Zeeland in 2014 hebben de colleges van Burgemeester en Wethouders en Gedeputeerde Staten VTH-taken aan de RUD gemandateerd. De archieftaken zijn echter niet gemandateerd. De colleges zijn zelf zorgdrager, dat wil zeggen verantwoordelijk, voor de zorg voor deze archieven. Anderzijds zijn er de archieven die ontstaan in het kader van de eigen bedrijfsvoering. Hiervoor is RUD Zeeland zelf zorgdrager. Naar verwachting treedt de nieuwe Archiefwet per 1 januari 2027 in werking. Momenteel stelt een werkgroep op verzoek van het bestuur een voorstel op t.a.v. de toekomstige wijze van archivering van VTH-dossiers.

7.4. Onderwerpen die de komende bestuursperiode ter tafel kunnen komen

Hieronder worden een aantal onderwerpen voor het nieuwe bestuur opgelijst die de komende bestuursperiode speciale aandacht kunnen vragen c.q. verdienen. Hierbij wordt opgemerkt dat onderstaande punten, tenzij anders vermeld, geen beleidskeuzes zijn en de onderwerpen willekeurig, dat wil zeggen niet op volgorde van importantie, zijn gerangschikt.

Start met de provincie-brede uitvoering van het MJP en valueer deze jaarlijks. Stel waar nodig bij en vervang periodiek. Zo staan de milieu-inhoudelijke risico's en thema's centraler in de uitvoering. Gebruik het BOOR hierbij als gezamenlijk beleidsplatform met als doel uniformiteit te bewerkstelligen, beleidslijnen inzichtelijker te maken en te sturen op beleidsthema's.

Op dit moment is er geen tot weinig zicht hoe de grote lijnen lopen; er is veel overlap tussen de verschillende gremia en portefeuilleverdeling bij bestuurders zorgt in sommige gevallen voor versnippering van kennis. Dezelfde mensen aan tafel krijgen op dezelfde vakgebieden kan er al voor zorgen dat er duidelijkheid komt in de overlap van gremia en communicatielijnen korter worden. In de complexe wereld van vandaag de dag vergen steeds meer vraagstukken een brede en integrale benadering, hetgeen veel onderlinge afstemming vraagt. Het borgen van de integraliteit is een vraagstuk op zich. Hierbij kan informatiemanagement een belangrijke rol spelen.

Het BOOR kan ook efficiënter en effectiever ingezet worden als gezamenlijk beleidsplatform. Dit met het doel uniformiteit te bewerkstelligen. Wend het BOOR aan om een verbetering in de samenwerking tot stand te brengen. De grote (milieu-gerelateerde) opgaven waar men in Zeeland samen voor staat, krijgen vaak nog te weinig aandacht. Maak van het gremium een gezamenlijke beleidsplatform. De RUD kan hierin een belangrijke rol spelen als zij vanaf het begin bij de ontwikkeling van nieuw beleid wordt betrokken. Kennis en kunde op het gebied van milieu zit immers vooral bij de RUD en in steeds mindere mate bij de deelnemers. Vanwege hun unieke taakstelling beschikken omgevingsdiensten over kennis van beleid en wet- en regelgeving, bezitten zij (vanwege de VTH-taken) veel data (gegevens van bedrijven en organisaties en bijvoorbeeld klachten van omwonenden) en hebben zij kennis van de regionale economie. Dat maakt dat omgevingsdiensten een unieke kennispositie hebben die waardevol is voor de beleidsmakers bij gemeenten en provincies. Met name waar het omgevingsplannen en ruimtelijke beleid betreft.

Investeer zowel in de groei als de ontwikkelkracht van de RUD Zeeland om een verdere uitwerking te geven aan de robuustheid van de RUD.

Robuust worden ligt achter ons, robuust blijven is de toekomst.

Gebruik het instrument probleem- en risicoanalyse met een meer gestructureerde aanpak.

Hierbij kan gebruik worden gemaakt van ervaringen, branches/milieubelastende activiteiten, data en kennis uit de uitvoering (bijvoorbeeld branche specifiek naleefgedrag).

Deel kennis. Maak activiteiten concreter en stuur op resultaten en effecten. Investeer zowel in de ontwikkelkracht van RUD Zeeland (bijvoorbeeld voor data-analyse, projectleiders en opleiding) als in de component 'managerial' (bijvoorbeeld voldoende ruimte om nieuwe medewerkers in te werken) om een impuls te geven aan de robuustheid van de RUD.

Medewerkers van de RUD hebben te maken met een snel veranderende wereld, met veel nieuwe technologie, veel nieuwe regels. Ontwikkelingen gaan in een rap tempo: energietransitie, circulaire economie, bodembeheer, afval, enzovoorts. Het vraagt veel inspanning van mensen om op al die gebieden bij te blijven. Deelnemers hebben altijd betaald voor de dienstverlening die zij van de omgevingsdienst afnamen en daar hield het op. Er is nagelaten te investeren in de kennisontwikkeling om zo de kwaliteit van de vergunningverlening (en handhaving) op langere termijn zeker te stellen. Er is heel veel kennis, in allerlei systemen en in hoofden van medewerkers. Maar die kennis moet veel logischer en toegankelijker gemaakt worden, zodat iedereen er profijt van heeft.

Kennisontwikkeling begint al bij het aantrekken en behouden van voldoende en deskundig personeel. Dat is in de huidige tijd lastig en vraagt om een andere aanpak dan jaren geleden. De omvang van de RUD is relatief beperkt waardoor het lastig en/of duur is bepaalde specialisten in huis te organiseren. De beperkte omvang zorgt ook voor beperkte doorgroeimogelijkheden. Tot slot geldt voor de RUD dat het lastig is goed personeel te werven, in een context waarin zaken en wetgeving steeds complexer worden. Het hoger onderwijs in Zeeland sluit niet helemaal aan op de behoefte van de RUD waardoor er geen natuurlijke visvijver is voor nieuw, jong talent.

De financieringssysteem moet eenvoudiger, inzichtelijker en duidelijker. Besluit AB december 2025 om tot nadere uitwerking van een nieuwe systematiek en de huidige financierings- en begrotingssystematiek te hanteren.

De financieringssysteem moet eenvoudiger, inzichtelijker en duidelijker. Het AB besloot in december 2025 tot nadere uitwerking van een nieuwe systematiek. De komende maanden wordt gewerkt om eind 2026 de voorbereiding en besluitvorming hiervoor af te ronden om met ingang van de begrotingscyclus 2028 de herijkte financieringssysteem in te voeren. Vanuit bestuurders werd ook de roep gehoord om een solide begroting waarop weinig tot geen wijzigingen meer werden doorgevoerd. In 2027 wordt ook de beleidskant naar anders werken meegenomen. Van belang is dat er andere keuzes gemaakt kunnen worden voor een schoon, veilig en gezond Zeeland; dat er onafhankelijk van de financieringsstructuur accenten kunnen worden gelegd. Vooralsnog is er vooral op 'output' georganiseerd en gefinancierd. Een omgevingsdienst doet zoveel controles en krijgt daar vervolgens zoveel geld voor. Planmatig, regionaal én op inhoud vergunningverlening, toezicht en handhaving uitvoeren? Investeren in ontwikkeling van medewerkers en in de kwaliteit van de informatievoorziening? Met als doel een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving? Dan hoort daar de juiste financiering bij. De financieringsstructuur kan ingezet worden als een soort risicoverzekering waarmee ingespeeld kan worden op de actualiteit. In dit hele proces is het belangrijk betrokkenen vanaf het begin mee te nemen en waar nodig uitleg en toelichting te verschaffen. Uit de geluiden die de afgelopen raadsperiode gehoord zijn, is hier ook sterk behoefte aan. Men wil weten waar het geld naar toe gaat, hoe het wordt besteed, hoe de verdeelsleutel in elkaar zit en hoe men Zeeuwsbreed te werk wil gaan. Hierbij dient de focus naar voren te liggen: hoe wil men e.e.a. geregeld hebben? Het toekomstgerichte beeld is hierbij van belang.

Analyseer eens per vier jaar op basis van realisatiegegevens de bijdrage per deelnemer en stel waar nodig naar boven of beneden bij.

Besteed aandacht aan aandachtsdossiers.

Het is aan te bevelen een vooraf vastgesteld budget op te nemen voor de zogenaamde 'aandachtsdossiers'. Zowel binnen vergunningverlening als toezicht en handhaving is sprake van een toename van deze dossiers. Het algemene budget staat ten dienste van het behalen van reguliere doelstellingen c.q. producten. Indien budget wordt vrijgemaakt voor aandachtsdossiers is er ook capaciteit om deze te behandelen, omdat de reguliere productie hieronder niet hoeft te lijden. Momenteel gaan de aandachtsdossiers ten koste van de algemene productie. Hoewel hiervoor gereserveerde uren beschikbaar zijn, blijven deze in de praktijk ontoereikend. Wel is bewust gekozen om extra aandacht te geven aan deze dossiers, omdat daarbij vaak effectief kan worden ingespeeld op situaties die meer risico's of (politieke) complexiteit met zich meebrengen. Er wordt hierbij vanuit de RUD ingezet op heldere communicatie met zowel de omgeving als het bedrijf en het proactief informeren van het bevoegd gezag. De herijking van de financieringssystematiek zou hiervoor qua realisatie wel meer ruimte kunnen bieden. Het vraagstuk aandachtsdossiers vergt op meerdere deelaspecten een nadere bestuurlijke verkenning op het gebied van collectiviteitsdenken.

Bestuur met een brede blik. De vraag waar in een bepaald gebied de prioriteiten moeten liggen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving vraagt om een regionale risicoanalyse en een daarop gebaseerd regionaal plan, met gemeente overstijgende prioriteiten en afspraken.

Bestuurders bepalen de prioriteiten en de omgevingsdiensten adviseren en geven onafhankelijk uitvoering aan de plannen. De tijd dat een regionaal plan een samenvoeging was van alle gemeentelijke wensenlijstjes is voorbij; bestuur voorbij de gemeentegrenzen. Het komt de efficiency ten goede als de deelnemers uniform werken richting de RUD.

De commissie Van Aartsen bevestigt het belang van een goede en onafhankelijke uitvoering van milieutaken, inclusief toereikende financiering waarmee het bestaansrecht van de RUD verstevigd wordt. Voor legitimiteit zijn er voor de RUD ook enkele aandachtspunten. Het niet (kunnen?) realiseren van de doelstellingen voor handhaving en toezicht doet afbreuk in het vertrouwen dat deelnemers in de RUD hebben. Hierbij zijn ook enkele deelnemers vanaf de start vrij kritisch geweest over nut en noodzaak van een omgevingsdienst. Het draagvlak onder deelnemers is wisselend omdat zij de grip op de uitvoering van taken soms missen. Door de informatie-uitwisseling met de deelnemers te verbeteren, zal de RUD naar verwachting tevens de eigen legitimiteit verder versterken.

Een speerpunt van het IBP-VTH was de versterking van handhaving, bestuursrechtelijk, maar vooral ook meer aandacht voor strafrechtelijke handhaving.

Geef aandacht aan prioriteit aan milieucriminaliteit; dit onderwerp is de afgelopen jaren te weinig aan bod gekomen.

Draag als RUD-deelnemers alle taken rondom bedrijven met milieubelastende activiteiten over aan de RUD.

Dat zorgt voor transparantie bij zowel bedrijven als burgers en verstevigt de robuustheid van de RUD. Hoe meer milieutaken verdeeld zitten, hoe meer er onderling moet worden afgestemd en hoe groter de kans wordt op risico's. Het is aan te bevelen dat alle deelnemers de taken t.a.v. bedrijven met MBA's overdragen aan de RUD.

Groei in de zin van verbreding van taken en daarmee effectiviteit en efficiëntie.

Groeien of fuseren? Op dit moment ligt de eindrapportage robuuste RUD voor bij het ministerie en wacht RUD Zeeland het eindoordeel af. Het moment is nu aangebroken om de focus niet langer op robuust worden te leggen, maar op robuust blijven. Hiervoor liggen nog genoeg uitdagingen in het verschiet, maar ondertussen kan ook verder vooruitgeblikt worden. En daarbij mag wellicht ook de ambitie uitgesproken worden niet alleen robuust te willen blijven, maar zelfs robuuster te willen worden. Hierbij is te denken aan een groei van verbreding in taken (op bijvoorbeeld het gebied van bouwactiviteiten) en daarmee een verhoging van effectiviteit en efficiëntie te verkrijgen. Het is zeer aan te bevelen het onderwerp 'inbreng van taken' op de bestuurstafels ter discussie te stellen. Hoe kijken de deelnemers naar de inbreng van hun taken en wat betekent dat in zijn totaliteit? Hoe blijf je

als organisatie robuust in de toekomst? Welke oplossingen zijn daar voor? Hoe blijft Zeeland robuust? Wat kan de RUD daar in doen? Laat het woord fusie hierbij geen schrikbeeld zijn, maar een vorm van (verregaande) samenwerking met als doel een schoon, veilig en gezond Zeeland.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Vigerende GR

Bijlage 2: Reglement van Orde Algemeen Bestuur

Bijlage 3: Reglement van Orde Dagelijks Bestuur

Voorstel AB

Onderwerp: Jaarstukken 2025

Zaaknummer:
Portefeuillehouder MT: Directeur

Middelburg, 6 juli 2026
Opsteller: Concerncontroller

Aan het algemeen bestuur van RUD Zeeland,

1. **Gevraagde beslissing / besluit**

- a. Vaststellen van het jaarverslag en de jaarrekening 2025;
- b. Kennisnemen van de uitkomsten van de controle op de jaarstukken 2025 door de accountant zoals opgenomen in het bijgevoegde accountantsverslag 2025;
- c. Kennis nemen van het advies van de begeleidingscommissie.

2. **Effect van het besluit**

Met het vaststellen van de jaarstukken legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af aan het Algemeen Bestuur over het jaar 2025.

3. **Argumenten of Overwegingen**

Proces besluitvorming jaarstukken 2025

Na afloop van een begrotingsjaar stelt het Algemeen Bestuur de jaarstukken vast. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Dit vaststellen dient tijdig te gebeuren om dat uiterlijk 15 juli de door het Algemeen Bestuur vastgestelde definitieve versie van het jaarverslag en de jaarrekening aan de toezichthouder (Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijkrelaties) moet worden aangeboden.

De jaarstukken, inclusief zienswijzen op het voorstel resultaatbestemming dienen door het Dagelijks Bestuur te worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Op grond van de Wet gemeenschappelijk regelingen en de afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland van de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten (VZG) zendt het dagelijks bestuur van de RUD vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten. Daarnaast stelt het Algemeen Bestuur van de RUD de jaarrekening en het jaarverslag 2025 vast waarmee het Dagelijks Bestuur verantwoording aflegt over het jaar 2025. Deze jaarstukken 2025 dienen in het kader van een wettelijke verplichting vóór 15 juli 2026 aan de toezichthouder (Ministerie van Binnenlandse Zaken) te worden aangeboden.

Doordat de digitale verhuizing onder grote tijdsdruk heeft moeten plaatsvinden heeft dit voor onvoorziene omstandigheden in de datatoegankelijkheid geleid. Hierdoor zijn de planning en

oplevering van de jaarstukken 2025 in het gedrang gekomen. Omdat de datum van 30 april niet kan worden gehaald en de RUD het van groot belang acht dat het bestuurlijk traject van de deelnemers zorgvuldig kan worden doorlopen, heeft er over de gevolgen voor de bestuurlijke jaaragenda 2026 afstemming plaatsgevonden in het deelnemersoverleg (DO) en de begeleidingscommissie (BC) van 23 april 2026.

Dit heeft geleid tot een geactualiseerde bestuurlijke jaaragenda voor 2026 waarin de behandeling van het jaarverslag en de jaarrekening 2025 is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2026.

Resultaat 2025

Er is sprake van een nadelig gerealiseerd resultaat over 2025 van € 2.223.076.

Ten behoeve van de besluitvorming door het Algemeen Bestuur over de dekking van het negatieve resultaat 2025 is een separaat voorstel op gesteld genaamd 'Voorstel resultaatbestemming 2025'. Het voorstel over de dekking van het negatieve resultaat wordt gelijktijdig met het dit voorstel over het vaststellen van het jaarverslag en jaarrekening ter vaststelling aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Het voorstel 'Resultaatbestemming 2025' zal eerst voor zienswijze voorgelegd worden aan de deelnemers waarna besluitvorming gepland in de vergadering van 19 oktober 2026.

Een samenvatting van het resultaat over 2025 is als volgt:

RUD Zeeland (bedragen * € 1000)	1e begrotings- wijziging	2e begrotings- wijziging	Jaarplannen	Aanvullende vraag en warme overdracht bodem	Materieel budget	Begroting	Realisatie	Verschil	V/N
	Primitieve begroting	Plan van aankpak robuuste RUD	CAO 2024 - 2025						
Baten									
Overige inkomsten	21	475				496	913	-417	V
Algemene bijdrage deelnemers	14.072	3.085	74	1.403		18.634	14.818	3.816	N
Materiele budgetten	40				665	705	1.203	-498	V
Totaal	14.133	3.560	74	1.403	665	19.835	16.934	2.901	N
Lasten									
Personele lasten	11.177	3.560	74	1.403		16.214	10.042	6.172	V
Reis- en verblijfkosten	445					445	281	164	V
Inhuur personeel / werk door derden	20					20	2.731	-2.711	N
Organisatie kosten	2.286					2.286	4.881	-2.595	N
Onvoorzien	178					178	-	178	V
Materiele budgetten	27				665	692	1.203	-511	N
Totaal	14.133	3.560	74	1.403	665	19.835	19.137	698	V
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-2.203	2.203	N
Toevoeging bestemmingsreserve							-20		N
Saldo	-	-	-	-	-	-	-2.223	2.203	N

Een samenvatting van het resultaat over 2025 is als volgt:

Het resultaat van de jaarrekening 2025 is € 2.223.076 negatief met name als gevolg van de incidentele kosten in 2025 van € 1.597.000 inzake PIOFACH.

Hier staat tegenover dat de deelnemersbijdrage over 2025 circa € 3,8 miljoen lager uitvalt. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan het achterblijven in productie. Hierbij is de productie 2025 ten opzichte van de jaarplannen 78% voor de directe uren (2024: 73%). De urenbesteding 2025 op de generieke uren is 85% wat voornamelijk veroorzaakt is doordat uren die besteed zijn aan de

migratie en de verhuizing, conform afspraken met de deelnemers, als generiek verantwoord zijn. De productie over 2025 is verbeterd ten opzichte van 2024 maar nog niet op het gewenste niveau van 100%.

Belangrijke oorzaak voor het achterblijven van de productie ligt in het feit dat de personele bezetting later is ingevuld dan gepland. Dat komt omdat het implementatietraject 'robuuste RUD' in 2025 aanzienlijk meer tijd in beslag heeft genomen dan vooraf was voorzien en hiermee is de invulling van de vacatures verschoven naar het einde van het jaar.

De gefaseerde groei van de organisatie op basis van het "ingroeimodel" behorend bij het plan van aanpak "Samen naar een robuuste RUD Zeeland" ziet er als volgt uit:

- Totaal benodigde formatie 2024 op basis van het ingroeimodel is circa 115 FTE;
- Totaal benodigde formatie 2025 op basis van het ingroeimodel is circa 131 FTE;
- Totaal benodigde formatie 2026 op basis van het ingroeimodel is circa 144 FTE;
- Totaal benodigde formatie 2027 bij realisatie volledige ingroeimodel is circa 145 FTE;
- Een groei derhalve over de periode 2024 – 2027 van circa 44 FTE (van circa 101 FTE in 2023 naar circa 145 FTE in 2027).

Daarnaast heeft de complexe migratie en verhuizing veel aandacht gevraagd. Voor een deel is dit gecompenseerd door externe capaciteit en kennis tijdelijk in te zetten wat een verklaring is voor de hogere kosten van inhuur personeel / werk door derden.

De uitkomst van de jaarrekening 2025 (€ 2,2 miljoen negatief) is iets minder negatief dan het geprognostiseerde resultaat in de 2e voortgangsrapportage 2025 (€ 2,8 miljoen negatief) waarin was aangegeven dat de lagere deelnemersbijdrage over 2025 als gevolg van de latere invulling van de vacatures rond de robuuste RUD kon worden ingezet ter dekking van de hogere incidentele kosten inzake PIOFACH. Waarbij de lagere deelnemersbijdrage zou lopen via de reguliere exploitatie en de incidentele kosten inzake PIOFACH via het resultaat. Uit bladzijde 42 van de jaarrekening blijkt dat alle deelnemers, na verrekening van het negatieve resultaat 2025, nog bijna € 1,1 miljoen terug ontvangen.

Zie voor een toelichting op het resultaat paragraaf 6.2.1 analyse rekeningresultaat in de jaarstukken 2025.

Voornaamste uitkomsten accountantsverslag 2025 met betrekking tot de jaarstukken 2025

- De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid afgegeven bij de jaarstukken 2025. De accountantscontrole over het verslagjaar 2025 leidt hiermee indirect tot een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties, via een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.
- Het dagelijks bestuur heeft conform het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol een goedkeuringstolerantie van 2% van het totaal van de lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves gehanteerd voor de getrouwheid en de rechtmatigheid.
- Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat er wel rechtmatigheidsfouten boven deze goedkeuringstolerantie zijn geconstateerd. Het Dagelijks Bestuur stelt namelijk vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2.565.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 383.000.

In afstemming met de accountant en op basis van de uitkomsten van de verbijzonderde interne controle (VIC) is de conclusie dat er voor € 2.565.000 aan inkoopopdrachten (inhuur) niet Europees is aanbesteed. Het betreft opdrachten die in het verleden zijn gegund zonder

Europese aanbesteding. Het ontbreekt aan dossiervorming waardoor nu niet meer kan worden aangetoond dat deze opdrachten terecht niet Europees zijn aanbesteed. Om die reden worden deze inkoopopdrachten in de jaarrekening 2025 als niet rechtmatig aangemerkt. Dit betekent niet dat deze inkoopopdrachten ook daadwerkelijk onrechtmatig zijn, maar gezien het feit dat de dossiervorming ontbreekt moeten deze op grond van de wet- en regelgeving worden aangemerkt als niet rechtmatig.

In hoofdstuk 5 Verantwoording rechtmatigheid is een nadere toelichting opgenomen ten aanzien van de rechtmatigheid en zijn rechtmatigheidsfouten en/of onduidelijkheden boven de door het algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens van € 25.000 toegelicht. In dit hoofdstuk heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

- Naar aanleiding van uitgevoerde controlewerkzaamheden resteren ongecorrigeerde getrouwheidsfouten en onzekerheden in de controle. De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de fouten en onzekerheden ten aanzien van getrouwheid.

Bij de uitvoering van onze controle hebben wij afwijkingen geconstateerd. De hieronder opgenomen afwijkingen zijn niet gecorrigeerd in de jaarstukken 2025.		
Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de controleverschillen die niet in de jaarrekening 2025 zijn gecorrigeerd. Onderstaand zijn alle afwijkingen die individueel > rapporteringstolerantie opgenomen. Overige afwijkingen < de rapporteringstolerantie zijn cumulatief opgenomen.		
Omschrijving	Getrouwheid	
	Fouten	Onzekerheden
Bij het bepalen van de voorziening verlof is geen rekening gehouden met opslag pensioenpremie	-€ 31.000	
Omzet (niet geschreven uren)	€ 40.000	
Omzet (uurtarieven zijn iets lager dan vastgesteld door bestuur)	€ 87.000	
Suppletie BTW verplichting dubbel afgeboekt	-€ 21.282	
Overlopende passiva. Er staan verplichtingen open uit het verleden waarvan onvoldoende informatie is of dit nog een verplichting is per balansdatum.		€ 39.507
Overlopende passiva. Er is onvoldoende controle informatie over de juistheid van de omvang van de BRIKS positie.		pm
Totaal (resultaat zou positiever moeten zijn)	€ 74.718	
Materialiteit voor fouten en onzekerheden	€ 382.700	

De geconstateerde fouten (€ 74.718) en onzekerheden (€ 39.507) met betrekking tot de getrouwheid vallen binnen de goedkeuringstolerantie van € 383.000.

Acties naar aanleiding van de uitkomsten van het accountantsverslag 2025 en de VIC 2025

- Met betrekking tot de inkoopopdrachten (inhuur) zijn naar aanleiding van de uitkomsten over 2024 vanaf september 2025 maatregelen genomen om de dossiervorming rond het aantonen van het terecht niet Europees aanbesteden weg te nemen. Over de periode tot september 2025 is de oude werkwijze nog gehanteerd waardoor de tekortkomingen zich ok in 2025 hebben voorgedaan. De effecten van de nieuwe werkwijze vanaf september 2025 zullen met name vanaf 2026 zichtbaar zijn en leiden tot het terugdringen van het aantal dossiers waarbij sprake is van het onvoldoende kunnen aantonen van terecht niet Europees aanbesteden.
- In 2025 is er een verbeterplan opgesteld. Dit is een 1^e aanzet geweest om de interne beheersing en het rechtmatig handelen te verbeteren en tot een daadwerkelijk gestructureerde aanpak te komen. Dit verbeterplan is geactualiseerd naar aanleiding van de

bevindingen en aanbevelingen uit het accountantsverslag 2025 en de VIC 2025. Hierbij zijn verbetermaatregelen benoemd gekoppeld aan een actiehouders, waarbij eveneens een prioritering van de verbetermaatregelen is opgenomen door middel van een deadline in de tijd. Immers is er enerzijds sprake van zaken die zwaarder wegen dan andere zaken en anderzijds is het niet mogelijk om alle acties tegelijkertijd op te pakken. Het geactualiseerde verbeterplan is eveneens voorzien van een korte inhoudelijke toelichting op de acties die al afgerond of opgepakt zijn.

Dit geactualiseerde verbeterplan is besproken door het dagelijks bestuur op 27 mei 2026. Hierbij is afgesproken dat het verbeterplan voorzien van een periodieke actualisatie als regulier onderwerp voor het dagelijks bestuur wordt geagendeerd. Door deze reguliere actualisatie en agendering is er sprake van een dynamisch systeem waarmee de interne beheersing en het rechtmatig handelen doorlopend worden verbeterd en gemonitord.

Resultaat 2025 ten opzichte van de uitkomsten van de 2^e voortgangsrapportage 2025

De toelichting op het resultaat ten opzichte van de 2^e voortgangsrapportage is als volgt:

	Begroting 2025, inclusief 1e en 2e wijziging 2025 en 2e voortgangsrap portage 2025	Werkelijk	Verschil	Toelichting
Bedragen * € 1.000				
Lasten				
<u>Programma Milieu (exclusief bijdrage deelnemers materieel budget):</u>	14.199	11.575	-2.624	De werkelijke personele lasten zijn EUR 4 miljoen lager als gevolg van later of niet invullen van vacatures en hogere materiële kosten van EUR 0,5 miljoen
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening				
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	-0			
<u>Overig:</u>				
Overhead	5.007	6.649	1.642	De incidentele kosten PIOFACH ad EUR 1,6 miljoen zijn hieronder verantwoord alsmede kosten voor het meten van kwaliteitscriteria en hogere lasten voor (project-)management De post onvoorzien is in 2025 niet ingezet
Onvoorziene lasten	178	-	-178	
Totaal Lasten	19.384	18.224	-1.160	
Baten				
Algemene bijdrage deelnemers	15.867	14.818	-1.049	De lagere bijdrage is geheel verklaarbaar door lagere directe en generieke uren De hogere bijdrage voor materieel budget is geheel te verklaren door de hogere werkelijke kosten voor materieel budget die 1-op-1 doorberekend worden aan deelnemers
Materieel budget Bijdrage deelnemers	705	1.203	498	
Totaal baten	16.572	16.021	-551	
Verwachte en werkelijke baten en lasten (- = tekort)	-2.812	-2.203	609	
Mutatie bestemmingsreserve	-	-20	-20	Betreft de mutatie over 2025 in de bestemmingsreserve persoonlijk duurzaam inzetbaarheidsbudget
Verwacht en werkelijk resultaat (- = tekort)	-2.812	-2.223	589	

Begeleidingscommissie

Deze concept jaarrekening 2025 is op 13 mei 2026 gedeeld met de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie adviseert positief over het voorstel “concept jaarrekening 2025”. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het advies van de begeleidingscommissie, inclusief de reactie van de RUD.

4. Uitvoering en communicatie

- a. Aanpak en planning en route en planning verdere besluitvorming: OR, Deelnemersoverleg, begeleidingscommissie, DB, AB**

Datum	Omschrijving
	<i>Concept jaarstukken 2025, inclusief accountantsverslag:</i>
18 mei 2026	Advies Begeleidingscommissie
27 mei 2026	Dagelijks bestuur
	<i>Definitieve jaarstukken 2025, inclusief controleverklaring van externe accountant en accountantsverslag</i>
28 mei 2026	Verzending aan deelnemers
25 juni 2026	Deelnemersoverleg
06 juli 2026	Algemeen bestuur

b. Communicatie

RUD Zeeland agendeert de jaarstukken in het deelnemersoverleg. Na definitieve vaststelling op 06 juli 2026 worden de jaarstukken naar de toezichthouder gestuurd.

- c. Interne communicatie (deze tekst wordt opgenomen in de terugkoppeling naar de collega's).**
n.v.t.

5. Risico's, kosten, baten en dekking (restant budget)

- a. Risico's: (kosten-baten), niet gehonoreerd wat dan + risico's besluit**
n.v.t.

- b. Organisatorisch (wat betekent dit voor de organisatie)**
n.v.t.

- c. Juridisch**
n.v.t.

- d. Financiën**

De dekking van het negatieve resultaat over 2025 wordt in een afzonderlijk voorstel opgenomen.

- e. Indicatie urenbesteding**
n.v.t.

- f. Overige consequenties**
n.v.t.

- g. Bijlagen:**

Jaarverslag en jaarrekening 2025;
Advies begeleidingscommissie incl. reactie RUD;
Accountantsverslag 2025.

begeleidingscommissie

datum: 28 mei 2026
onderwerp: jaarstukken 2025 en begroting 2027

aan het dagelijks bestuur van de RUD Zeeland p/a
Postbus 35
4530 AA TERNEUZEN

Geacht bestuur,

Deze brief dient nu als begeleidende brief. De reden is dat vanaf heden de standaard wordt gehanteerd van de samenstellingscommissie opdat er meer eenduidigheid gaat ontstaan tussen de adviezen van de begeleidingscommissies van de diverse GR-en.

De begeleidingscommissie heeft op 23 april 2026 vergaderd over de jaarstukken 2025 en op 7 mei 2026 is de begroting 2027 besproken. Bij de RUD Zeeland is op 22 mei 2026 gebleken dat er een correctie nodig was in de berekende SPUK-uren, waardoor het eindbedrag van de jaarrekening moet worden aangepast. In deze brief wordt hierop een toelichting gegeven en het bijgevoegd advies van de begeleidingscommissie is hierop aangepast op 28 mei 2026.

Inleiding

De jaarstukken zijn door de twee concerncontrollers van de RUD Zeeland op 23 april 2026 doorgenomen met de begeleidingscommissie. De accountant had op die datum nog geen controlerapport kunnen overleggen. Gezien de strakke planning van de DB- en de AB-vergaderingen, heeft de begeleidingscommissie de volgende procesafspraken gemaakt. De begeleidingscommissie geeft haar conceptadvies op basis van alleen de jaarstukken 2025. Zodra de accountantscontrole beschikbaar is, krijgt de commissie hier inzage in. Indien de controle aanleiding geeft tot het aanpassen van het conceptadvies, volgt een schriftelijke ronde of, indien dat nodig is, een extra vergadering van de begeleidingscommissie. Het rapport van de accountant heeft de begeleidingscommissie op 13 mei 2026 kunnen inzien. Bij het onderdeel "Adviezen van de begeleidingscommissie" wordt hierop verder ingegaan.

Zoals hierboven reeds is vermeld heeft de RUD Zeeland op 22 mei 2026 geconstateerd dat er een fout was geslopen in de verrekening van SPUK-gelden aan de deelnemers. Op 22 mei 2026 heeft de RUD Zeeland geconstateerd dat uren die voor deelnemers gemaakt zijn in het kader van de SPUK THE óók in rekening gebracht zijn bij desbetreffende gemeenten via de deelnemersbijdragen. Daarmee zijn deze uren dus twee keer in rekening gebracht (bij de SPUK-verrekening én bij de deelnemers) en dat is natuurlijk niet de bedoeling. Daarom is de conceptjaarrekening aangepast voor deze uren. De correctie bedraagt €274.000 waardoor het verlies €2.223.000 wordt. Deze correctie is afgestemd tussen de RUD Zeeland en de accountant.

In de hectiek van het opstellen van jaarrekening is over het hoofd gezien dat deze SPUK-uren bij deelnemers gecorrigeerd moeten worden op de deelnemersbijdragen. De RUD Zeeland heeft maatregelen getroffen om herhaling te voorkomen.

In 2024 is deze correctie overigens wel direct toegepast en zijn de uren op een juiste manier verrekend en toebedeeld.

Deze aangepaste jaarrekening was niet eerder beschikbaar dan 25 mei 2025; de vergadering van het DB vond plaats op 27 mei. Daarom is door de RUD Zeeland besloten de geconstateerde fout en de correctie daarop mondeling toe te lichten in de DB-vergadering.

De intern controllers van de RUD Zeeland hebben op 28 mei contact gehad met de voorzitter van de begeleidingscommissie. Om te voorkomen dat in het vervolgtraject nogmaals verwarring zou optreden in de genoemde bedragen en de onderliggende adviezen van de begeleidingscommissie is besloten de adviezen van de begeleidingscommissie, van 18 mei 2026, aan te passen.

Adviezen van de begeleidingscommissie

De begeleidingscommissie heeft op 13 mei 2026 het rapport van de accountant mogen inzien. Hieruit is gebleken dat er een goedkeurende verklaring kan worden afgegeven. Een schriftelijke ronde over het rapport van de accountant was daarom niet nodig. Het conceptadvies van 23 april 2026 aan het dagelijks bestuur over de jaarrekening 2025 werd daarom het definitieve advies.

Over het verbeterplan interne beheersing en rechtmatigheid 2026 e.v. merkt de begeleidingscommissie het volgende op.

In het rapport van de accountant staat een aantal opmerkingen. De begeleidingscommissie adviseert het verbeterplan hierop te toetsen in hoeverre alle opmerkingen ook in dit verbeterplan aan de orde komen. Overigens beveelt de accountant aan om de frauderisicoanalyse op te stellen en periodiek op te nemen op de agenda van het algemeen bestuur. De begeleidingscommissie kan zich echter vinden in het standpunt van de RUD Zeeland dat eerst de andere onderwerpen uit het verbeterplan worden opgepakt en daarna aandacht wordt besteed aan frauderisicoanalyse. De reden is dat het onderwerp frauderisicoanalyse weliswaar van belang is, doch een behoorlijke capaciteitsinvestering vraagt.

De begeleidingscommissie kan instemmen met het voorstel over de resultaatbestemming 2025, dus inclusief de correctie die in de DB-vergadering is besproken van 27 mei, en de zienswijzeprocedure die daarvoor wordt gevoerd tussen 27 mei en 10 september 2026.

De begroting 2027 is besproken in de vergadering van 7 mei 2026. Tijdens de vergadering is een aantal vragen gesteld en zijn er opmerkingen geplaatst. Deze zijn alle verwerkt. De adviezen zijn bij deze brief gevoegd.

De commissie raadt de RUD Zeeland aan de deelnemers goed te informeren over de data voor zienswijzen en AB-vergaderingen.

Conclusie van de begeleidingscommissie:

Met inachtneming van de gemaakte opmerkingen adviseert de begeleidingscommissie positief over zowel de jaarstukken 2025 als ook over de begroting 2027, het verbeterplan interne beheersing en de resultaatbestemming 2025.

De begeleidingscommissie is graag bereid de inhoud van deze brief nader toe te lichten. Zij verzoekt u dit advies aan de deelnemers en aan het algemeen bestuur beschikbaar te stellen.

Met vriendelijke groet,
namens de begeleidingscommissie,

_____,
voorzitter

Advies Begeleidingscommissie

Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland

Datum: 28 mei 2026

Inhoudsopgave	
Jaarstukken 2025	3
Begroting 2027	6

Jaarstukken 2025

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Totaaladvies Begeleidingscommissie vorig jaar	De begeleidingscommissie heeft op 27 maart 2025 onderstaand advies op de conceptjaarstukken 2024: De jaarrekening 2024 en het jaarverslag 2024, die beide als concept door de commissie zijn besproken, zijn op hoofdlijnen akkoord. De begeleidingscommissie geeft daarom een positief advies aan het DB om de jaarstukken conform de voorgestelde planning door te zetten richting het AB.
Resultaat GR	-€ 2.223.076
Speerpunten gerealiseerd: ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee
Analyse resultaat duidelijk: ja of nee? Zie tabel 1 Uitleg rekeningresultaat	☒ Ja ☐ Nee
Rechtmatigheidsverantwoording dagelijks bestuur: staan er fouten, onduidelijkheden, overschrijdingen, ongeautoriseerde reservemutaties en overige afwijkingen in? Ja? Dan uitleggen.	☒ Nee ☐ Ja
Inhoud controleverklaring accountant: - goedkeurend - met beperking - oordeelonthouding - afkeurend Met beperking, oordeelonthouding of afkeurend? Dan uitleggen.	☒ Goedkeurend ☐ Met beperking ☐ Oordeelonthouding ☐ Afkeurend Uitleg:
Wat is de hoogte van de algemene reserve?	€ 577.000
Voldoet aan Zeeuwse richtlijn reservevorming (5% van alle baten van de GR): ja of nee? Ja? Geen zienswijze nodig. Nee? Zienswijze vragen.	☒ Ja. Geen zienswijze nodig. ☐ Nee. Zienswijze vragen.

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Zie tabel 2 Onderbouwing Zeeuwse richtlijn reservevorming	
Bestemming resultaat: toevoeging aan algemene reserve? Ja? Geen zienswijze nodig. Nee? Zienswijze vragen.	☐ Ja. Geen zienswijze nodig. ☒ Nee. Zienswijze vragen.
Jaarstukken aangeboden voor zienswijze of ter kennisname?	☒ Voor zienswijze ☐ Ter kennisname
Totaaladvies Begeleidingscommissie: wel of niet akkoord? Niet akkoord? Dan uitleggen.	☒ Akkoord ☐ Niet akkoord. Uitleg:

Tabel 1 Uitleg rekeningresultaat

Het negatieve resultaat van € 2.223.076 is voornamelijk toe te schrijven aan het achterblijven in productie. Hierbij is de productie 2025 ten opzichte van de jaarplannen 90% voor de directe uren (2024: 73%). De urenbesteding 2025 op de generieke uren is 83% wat voornamelijk veroorzaakt is doordat uren die besteed zijn aan de migratie en de verhuizing, conform afspraken met de deelnemers, als generiek verantwoord zijn.

Omschrijving	Bedrag	Toelichting
voorschotten	€ 19.339.658,00	
realisatie	€ 16.021.142,00	
saldo te verrekenen te veel ontvangen	€ 1.095.440,00	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
	€ -	
Gerealiseerd resultaat	€ 2.223.076,00	

Tabel 2 Onderbouwing Zeeuwse richtlijn reservevorming

Zeeuwse richtlijn reservevorming	
Zeeuwse richtlijn in percentage van de baten	5%
Totale baten jaarrekening	€ 17.208.000,00
Maximale reservevorming op basis van Zeeuwse richtlijn	€ 860.400,00
Algemene reserve in jaarrekening	€ 577.000,00
Algemene reserve in jaarrekening in percentage	3%
Bestemmingsreserves	€ 213.000,00
Reserve dekking afschrijving	€ -
Totaal bestemmingsreserves	€ 213.000,00
Bestemmingsreserves in jaarrekening in percentage	100%
Totaal algemene en bestemmingsreserves	€ 790.000,00
Totaal reserves in jaarrekening in percentage	5%

Begroting 2027

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Totaaladvies Begeleidingscommissie vorig jaar	De begeleidingscommissie gaf op 27 maart 2025 onderstaand advies op de ontwerpbegroting 2026: De RUD Zeeland staat samen met de deelnemers voor de grote uitdaging het plan van aanpak robuuste RUD uit te voeren, de verhuizing in goede banen te leiden en de organisatie gereed te maken opdat de RUD de taken op adequaat niveau kan uitvoeren. Een aantal gemeenten heeft in 2026 aanzienlijke financiële uitdagingen. De bezuinigingsnorm van de VZG is in dat licht te begrijpen. Daar staat echter tegenover dat de deelnemende gemeenten en de provincie ook de plicht hebben de RUD Zeeland te laten voldoen aan de landelijk opgelegde eisen voor omgevingsdiensten. Het voorstel voor de ontwerpbegroting 2026 is met in achtneming van het bovenstaande door de begeleidingscommissie akkoord bevonden. De begeleidingscommissie geeft daarom een positief advies aan het DB om het voorstel, na de tekstuele aanpassing, door te geleiden naar de deelnemers voor de zienswijzeprocedure.
Wat zijn belangrijke beleidsafspraken, ontwikkelingen en/of speerpunten in deze begroting?	Het jaar 2027 staat in het teken van het consolideren van hetgeen in 2026 is ingezet. Dit betekent dat de RUD Zeeland in 2027 werkt aan: - versterking van de operationele taken; - vernieuwing op het gebied van informatie- en risicogericht werken en - het als Omgevingsdienst Zeeland meer en beter zichtbaar zijn in de samenleving.
Bijdrage deelnemers lopende jaar (na wijziging)	€22.815.000
Bijdrage deelnemers voor het jaar waarvoor de begroting voorligt	€23.437.000
Financieel en beleidsmatig onderbouwde meerjarenraming: ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee
Voldoet aan Zeeuwse richtlijn indexering: ja of nee? Zie tabel 1 Zeeuwse richtlijn	☒ Ja ☐ Nee

Onderwerp	Advies Begeleidingscommissie
Is de maximale Zeeuwse richtlijn indexering nodig om een sluitende begroting aan te bieden: ja of nee? Nee? Waarom niet?	☒ Ja ☐ Nee. Waarom niet?
Besprak de gemeenschappelijke regeling een eventuele afwijking van de Zeeuwse richtlijn indexering in een kaderstellend gesprek tussen bestuur, directie en de Begeleidingscommissie?	☐ Ja ☒ Nee Er is geen sprake van een afwijking omdat de begroting 2027 <i>onder</i> de norm van 3,3% blijft.
Voldoet aan Zeeuwse richtlijn reservevorming (5% van alle baten van de GR): ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee
In geval van afwijking van de Zeeuwse richtlijnen, legt de gemeenschappelijke regeling dit uit: ja of nee? Is die uitleg voldoende: ja of nee?	☒ Ja ☐ Nee ☒ Ja ☐ Nee
Risicoanalyse aanwezig: ja of nee? Welke risico's vragen volgens de Begeleidingscommissie de meeste aandacht? Benoem eventueel de grootste risico's in omschrijving en bedrag.	☒ Ja ☐ Nee De uitvloeiselen van de omschakeling naar de Omgevingswet zijn nog onvoldoende in beeld. Hierbij moet gedacht worden aan de operationele kant (de uitvoering van de VTH-taken) en ook aan de rol van de RUD Zeeland om ook adviseur te zijn in beleidsontwikkeling bij de deelnemers.
Totaaladvies Begeleidingscommissie: wel of niet akkoord? Niet akkoord? Dan uitleggen.	☒ Akkoord ☐ Niet akkoord. Uitleg:

Tabel 1 Berekening van de deelnemersbijdrage met de toegepaste Zeeuwse richtlijn

Bijdragen deelnemers primaire begroting t-1	€ 22.815.000
Mutatie bijdragen deelnemers door goedgekeurde begrotingswijzigingen (AB)	€ 0
Totaal bijdragen deelnemers waarover VZG-richtlijn wordt toegepast	€ 22.815.000
VZG-richtlijn begrotingsjaar	€ 3,3 (%)
Mutatie bijdrage deelnemers op basis van VZG-richtlijn ($C \times 1 + D$) =	€ 23.567.895
Bijdrage deelnemers begrotingsjaar t	€ 23.511.900

Tabel 2 Bijdragen deelnemers

Deelnemer	Vorig jaar	Lopende jaar	Jaar waarvoor de begroting voorligt
Borsele	€ 932.315,00	€ 1.313.400,00	€ 1.354.300,00
Goes	€ 984.572,00	€ 1.374.400,00	€ 1.410.700,00
Hulst	€ 916.283,00	€ 1.288.300,00	€ 1.331.800,00
Kapelle	€ 435.929,00	€ 641.300,00	€ 668.800,00
Middelburg	€ 384.773,00	€ 723.100,00	€ 758.000,00
Noord-Beveland	€ 468.238,00	€ 671.100,00	€ 699.100,00
Reimerswaal	€ 804.914,00	€ 1.136.000,00	€ 1.173.400,00
Schouwen-Duiveland	€ 1.121.152,00	€ 1.595.500,00	€ 1.632.300,00
Sluis	€ 1.195.960,00	€ 1.615.000,00	€ 1.666.500,00
Terneuzen	€ 1.591.960,00	€ 2.221.700,00	€ 2.255.100,00
Tholen	€ 579.117,00	€ 946.500,00	€ 981.300,00
Veere	€ 371.555,00	€ 672.700,00	€ 743.700,00
Vlissingen	€ 622.441,00	€ 995.400,00	€ 1.037.800,00
Provincie Zeeland	€ 6.862.314,00	€ 7.621.100,00	€ 7.799.100,00
Waterschap Scheldestromen	€ -	€ -	€ -

Tabel 3 Onderbouwing Zeeuwse richtlijn reservevorming

Zeeuwse richtlijn reservevorming	
Zeeuwse richtlijn in percentage van de baten	5%
Totale baten begroting	€ 23.523.000,00
Maximale reservevorming op basis van Zeeuwse richtlijn	€ 1.176.150,00
Algemene reserve in begroting	€ 577.000,00
Algemene reserve in begroting in percentage	2,5%
Bestemmingsreserves	€ 213.000,00
Reserve dekking afschrijving	€ -
Totaal bestemmingsreserves	€ 213.000,00
Bestemmingsreserves in begroting in percentage	100%
Totaal algemene en bestemmingsreserves	€ 790.000,00
Totaal reserves in begroting in percentage	3,4%

	☐
	☐ ☐
	☐ ☐
	☐ ☐
	☐ ☐ ☐ ☐
	☐ ☐
	☐ ☐

	Advies Begeleidingscommissie
	☐ ☐
	☒ ☐
	☐ ☐
	☐ ☐
	☐ ☐
	☐ ☐
	☐ ☐
	☐ ☐ ☐ ☐
	☐ ☐